ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 15.06.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

102

VYHLÁŠKA
Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia
z 8. júna 1964,
ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia po dohode s Ústrednou radou odborov a so zúčastnenými ústrednými orgánmi, a pokiaľ ide o príslušníkov ozbrojených síl a príslušníkov bezpečnostných sborov z povolania, tiež po dohode s ministerstvami národnej obrany a vnútra ustanovuje podľa § 143 ods. 1 až 3 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon“):

PRVÁ ČASŤ

Prvý diel

Oddiel 1
Dôchodkové zabezpečenie pracovníkov

Pracovné kategórie K § 5 zákona

§ 1

(1) Kde zákon požaduje pre dosiahnutie výhod z I. (II.) pracovnej kategórie, aby pracovník bol v tejto kategórii zamestnaný v deň vzniku nároku na dôchodok*), zachovávajú sa tieto výhody, ak

a) od skončenia zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie neuplynulo viac ako dva roky, alebo

b) takéto zamestnanie skončilo zo zdravotných dôvodov, ktoré uznala posudková komisia sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru alebo z iných vážnych dôvodov uznaných okresným národným výborom na podklade vyjadrenia orgánu základnej organizácie Revolučného odborového hnutia a pokiaľ tieto dôvody trvajú.

(2) Ak pracovník prerušil zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie a prerušenie netrvalo dlhšie ako päť rokov, započítava sa ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie aj doba zamestnania vykonávaného v tejto kategórii pred prerušením. Ak však trvalo prerušenie bez vážneho dôvodu dlhšie ako päť rokov, započítava sa doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie pred prerušením pre zachovanie výhod zo zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie, len ak bol pracovník do dňa vzniku nároku na dôchodok znova zamestnaný v I. (II.) pracovnej kategórii aspoň tri roky.

(3) Doba uvedená v odseku 1 písm. a) a doba prerušenia zamestnania uvedená v odseku 2 sa predlžuje o dobu, po ktorú pracovník požíval invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok.

(4) Ak je náhradnou dobou doba odbojovej činnosti uvedená v § 6 ods. 1 č. 1, započítava sa ako doba zamestnania II. pracovnej kategórie; náhradná doba uvedená v § 6 ods. 1 č. 2 a 3 sa započítava ako doba zamestnania I. pracovnej kategórie.

(5) Ak pracovník nebol zamestnaný v I. alebo II. pracovnej kategórii po celú dobu potrebnú pre získanie výhod z tejto pracovnej kategórie, započítava sa doba zamestnania v tejto pracovnej kategórii ako doba zamestnania v najbližšej nižšej pracovnej kategórii.

§ 2

(1) Doba učebného pomeru učňa vychovávaného pre zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie sa posudzuje ako doba zamestnania tejto pracovnej kategórie, ak sa v rámci učebného plánu pravidelne vykonáva odborný výcvik učňa na pracoviskách alebo v prevádzkach, kde sa vykonáva zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne aj pre osoby pripravujúce sa na vykonávanie zamestnania mimo učebného pomeru.

§ 3

(1) Funkcionárom národného výboru a funkcionárom komisie ľudovej kontroly a štatistiky, u ktorých sa doba výkonu funkcie považuje za zamestnanie (§ 41) a ktorí boli zamestnaní v I. (II.) pracovnej kategórii bezprostredne pred začiatkom výkonu tejto funkcie, sa započítava doba výkonu tejto funkcie ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie, ak sa funkcionári vrátili po skončení výkonu funkcie do zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie; to platí tiež, ak v čase výkonu funkcie vznikol im alebo pozostalým po nich nárok na dávky dôchodkového zabezpečenia.

(2) Členovi závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia, členovi odborovej rady na stavbe a funkcionárovi základnej organizácie Komunistickej strany Československa alebo Československého sväzu mládeže, ktorý bol pre výkon tejto funkcie v závode uvoľnený zo zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie, sa započítava doba výkonu funkcie ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie.

(3) Doba zamestnania pracovníkov Odborového sväzu zamestnancov v baníctve, Odborového sväzu zamestnancov hutného priemyslu a rudných baní a Odborového sväzu zamestnancov v stavebníctve, ktorí boli pred nastúpením zamestnania vo sväze zamestnaní v I. pracovnej kategórii aspoň 20 rokov a u ktorých je s vykonávaním terajšieho zamestnania spojená povinnosť pravidelne navštevovať pracoviská pod zemou v baniach, započítava sa ako doba zamestnania I. pracovnej kategórie.

§ 4
Doba zamestnania

K § 6 zákona

a) po ktorú bol pracovník zaradený do pracovného útvaru*),

b) sústavnej pracovnej činnosti vykonávanej v ústavoch sociálnej starostlivosti občanmi, ktorí sú umiestnení v týchto ústavoch pre veľmi ťažké telesné (zmyslové) alebo duševné poškodenie (§ 106 až 108), ak pracovná odmena dosahuje aspoň 120 Kčs mesačne,

c) pracovnej výchovy v triediacich domovoch mládeže,

d) po ktorú bol pracovník začlenený okupantmi v čase neslobody do osobitných útvarov zriadených pre vojnové účely.

Náhradné doby

§ 5
K § 7 ods. 1 písm. a) zákona

(1) Ako náhradná doba sa započítava:

a) doba základnej (prezenčnej) služby, vojenského výcviku, cvičenia v zbrani, činnej služby za mobilizácie a inej služby vykonávanej v armáde Československej republiky od 28. októbra 1918 do 31. decembra 1939 a v Československej armáde a v bezpečnostných sboroch od 9. mája 1945, pokiaľ tieto služby neboli vykonávané z povolania,

b) doba činnej služby v pomere bývalých ďalej slúžiacich poddôstojníkov alebo ďalšej dobrovoľnej činnej služby vykonávanej podľa nariadenia č. 224/1934 Zb. o podporučíkoch a poručíkoch v ďalšej činnej službe v obdobiach uvedených pod písm. a).

(2) Dobou inej vojenskej služby je:

a) doba vojenskej služby v Sovietskej (Červenej) armáde do 8. mája 1945,

b) doba vojenskej služby v československých légiách,

c) doba vojenskej služby v armáde tzv. Slovenského štátu v dobe neslobody (včítane zajatia), pokiaľ nejde o dobu služby vojaka z povolania,

d) doba výkonu služby na hraniciach v bývalých oddieloch Stráže obrany štátu.

(3) Do doby zamestnania možno tiež ako náhradnú dobu započítať dobu vojenskej služby v iných armádach (včítane doby zajatia), ktorú občania povinne vykonávali v čase neslobody.

(4) Doby vojenských služieb sa preukazujú spravidla potvrdením vydaným príslušným vojenským orgánom.

§ 6
K § 7 ods. 1 písm. b) zákona

(1) Do doby zamestnania sa započítava

1. jedenapolnásobne
   a) doba činnej služby v Sovietskej (Červenej) armáde od 1. januára 1923 do 21. júna 1941,
   b) doba činnej služby v dobe neslobody v útvaroch československých zahraničných armád, 1. československej armády na Slovensku a v jednotkách spojeneckých armád, pokiaľ sa nezapočítava dvojnásobne (č. 2 a 3),
   c) doba pobytu v spojeneckých krajinách pred vstupom do československej zahraničnej alebo spojeneckej armády v čase od prestúpenia československých hraníc, najskôr však od 15. marca 1939, do dňa vstupu do armády,
   d) doba strávená v nacistických väzeniach, trestniciach alebo koncentračných táboroch (v internácii) v dôsledku preukázanej perzekúcie v dobe neslobody z politických, národnostných alebo rasových dôvodov,
   e) doba účasti na Slovenskom národnom povstaní alebo na inom domácom alebo zahraničnom odboji**),
   f) zajatie, pokiaľ bolo v súvislosti s dobou započitateľnou podľa tohto paragrafu a najdlhšie do skončenia doby neslobody;
2. dvojnásobne doba služby

a) v Sovietskej (Červenej) armáde za bojov proti nepriateľom Sovietskeho sväzu v dobe od 7. novembra 1917 do 31. decembra 1922 a od 22. júna 1941 do 8. mája 1945,

b) vo vojenských jednotkách Slovenskej republiky rád a v armáde Maďarskej republiky rád v roku 1919,

c) v jednotkách 1. československého armádneho sboru v Sovietskom sväze v dobe od 19. júla 1941 do 8. mája 1945 a v Poľskom legióne od 1. do 29. septembra 1939,

d) v poľných útvaroch v československých zahraničných alebo spojeneckých armádach za druhej svetovej vojny za bojov vo Francúzsku od 1. septembra 1939 do 17. júna 1940, za bojov v severnej Afrike od novembra 1940 do augusta 1943 a za bojov na západnom fronte od 6. júna 1944 do 8. mája 1945, ak sa tieto útvary zúčastnili bojov proti fašizmu na západnom fronte,

e) výkonného letca v československej zahraničnej armáde alebo v spojeneckej armáde, parašutistu zhodeného alebo vysadeného v tyle nepriateľa a v období od augusta 1940 do augusta 1941 tiež doba služby príslušníka pozemných útvarov letísk a protilietadlového delostrelectva v Anglicku,

f) v 1. československej armáde na Slovensku v čase Slovenského národného povstania od 29. augusta 1944,

g) v partizánskych jednotkách, ktoré sa zúčastnili priamych bojov s fašistami alebo záškodníckej činnosti v tyle nepriateľa buď na území Československej republiky a Sovietskeho sväzu alebo v inej európskej krajine,

h) československého dobrovoľníka v španielskej republikánskej armáde (medzinárodných brigádach) v dobe od 19. júla 1936 do 28. marca 1939 a doba, ktorú strávil v internačných táboroch a v odbojovom hnutí vo Francúzsku, v nacistických väzeniach, trestniciach alebo koncentračných táboroch;

3. dvojnásobne doba

a) strávená za trvania činnej služby na liečení v zdravotníckych ústavoch na následky zranení alebo onemocnení vzniknutých pri výkone služby uvedenej pod č. 2 až do dňa skončenia neslobody,

b) strávená v nacistických väzeniach, trestniciach alebo koncentračných táboroch v dôsledku preukázanej perzekúcie v dobe neslobody pre aktívnu politickú alebo odbojovú činnosť proti fašizmu a nacizmu; rovnako sa započítava aj doba väznenia uvedená pod č. 1 písm. d), pokiaľ sa väzeň preukázateľne zúčastnil na aktívnej odbojovej činnosti priamo vo väzení, trestnici alebo koncentračnom tábore.

(2) Doby odbojovej činnosti (odsek 1) sa preukazujú spravidla potvrdením vydaným príslušným vojenským orgánom*) v spolupráci so Sväzom protifašistických bojovníkov.

§ 7
K § 7 ods. 1 písm. d) zákona

Ak sa žena stará o dieťa, ktorého obidvaja rodičia alebo matka žijú, hodnotí sa žene starostlivosť o dieťa, len ak je dieťa na ženu prevažne odkázané výživou, ktorú nemôžu dieťaťu zo závažných príčin zabezpečiť jeho rodičia.

Úprava nárokov získaných v rôznych druhoch dôchodkového zabezpečenia (poistenia) K § 6 ods. 3 písm. b) zákona

§ 8
Hodnotenie nárokov získaných v dôchodkovom zabezpečení družstevných roľníkov

(1) Nárok na dôchodok pracovníka, ktorý bol členom jednotného roľníckeho družstva, ktoré nebolo uznané za družstvo s vyššou úrovňou hospodárenia, a ktorý nesplnil podmienky pre nárok na invalidný alebo starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia družstevných roľníkov, sa posudzuje podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov,

a) ak bol tento pracovník po skončení pracovnej činnosti v družstve zamestnaný do vzniku nároku na dôchodok aspoň po dobu potrebnú pre nárok na invalidný dôchodok; doba dôchodkového zabezpečenia (poistenia) družstevných roľníkov sa v tomto prípade započítava pre vznik aj výšku nároku na dôchodok,

b) ak tento pracovník síce nesplňuje podmienku pod písm. a), avšak získal v samotnom dôchodkovom zabezpečení pracovníkov dobu potrebnú pre nárok na invalidný dôchodok, a ak ide o starobný dôchodok, dobu potrebnú pre nárok na tento dôchodok; ak však uplynulo medzi skončením zamestnania a vstupom do nového zamestnania viac ako päť rokov, započítava sa doba zamestnania predchádzajúca dobe pracovnej činnosti v jednotnom roľníckom družstve, len ak bol znovu zamestnaný aspoň tri roky. Doba dôchodkového zabezpečenia (poistenia) družstevných roľníkov sa započítava v tomto prípade pre výšku dôchodku.

(2) Ak nemožno nárok pracovníka uvedeného v predchádzajúcom odseku posudzovať podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov, posudzuje sa podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení družstevných roľníkov; doba zamestnania započítava sa v tomto prípade ako doba dôchodkového zabezpečenia družstevných roľníkov.

(3) Podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov sa posudzuje vždy nárok na dôchodok pracovníka, ktorý nesplnil podmienky pre nárok na invalidný alebo starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia družstevných roľníkov a bol pred vstupom do pracovného pomeru

a) členom jednotného roľníckeho družstva s vyššou úrovňou hospodárenia alebo

b) členom iného jednotného roľníckeho družstva, ak mu boli pri vstupe do družstva zachované nároky na dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov,**) alebo

c) členom jednotného roľníckeho družstva a stal sa pri premene družstva na štátny majetok alebo na inú poľnohospodársku organizáciu pracovníkom tohto majetku alebo tejto organizácie;

vo všetkých týchto prípadoch sa doba dôchodkového zabezpečenia družstevných roľníkov započítava pre vznik a výšku nároku na dôchodok.

(4) Podmienkou pre hodnotenie doby dôchodkového poistenia družstevných roľníkov pred 1. aprílom 1962 ako doby zamestnania podľa predchádzajúcich odsekov je, že bolo v určenej lehote zaplatené poistné; doba, za ktorú nebolo zaplatené poistné, sa nehodnotí.

(5) Doba dôchodkového zabezpečenia (poistenia) družstevných roľníkov sa hodnotí ako doba zamestnania III. pracovnej kategórie; ak sa však pracovná činnosť v družstve hodnotí podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov ako činnosť II. pracovnej kategórie, hodnotí sa doba tejto činnosti ako doba zamestnania II. pracovnej kategórie.

§ 9
Hodnotenie nárokov získaných v dôchodkovom poistení samostatne hospodáriacich osôb

(1) Nárok na dôchodok pracovníka, ktorý bol dôchodkove poistený ako samostatne hospodáriaca osoba (spolupracujúci člen rodiny) a nesplnil podmienky pre nárok na invalidný alebo starobný dôchodok z tohto poistenia, posudzuje sa podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov, ak pracovník bol po skončení samostatnej zárobkovej činnosti zamestnaný aspoň po dobu potrebnú pre nárok na invalidný dôchodok, ak ide o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok, a aspoň po dobu 10 rokov, ak ide o starobný dôchodok. Ak pracovník nesplňuje podmienky uvedené v predchádzajúcej vete, posudzuje sa jeho nárok na dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom poistení samostatne hospodáriacich osôb; doba zamestnania sa započítava v tomto prípade ako doba dôchodkového poistenia samostatne hospodáriacich osôb.

(2) Nárok na dôchodok pracovníka, ktorý bol dôchodkove poistený ako samostatne hospodáriaca osoba (spolupracujúci člen rodiny), nesplnil podmienky pre nárok na invalidný alebo starobný dôchodok z tohto poistenia a bol už pred začatím samostatnej zárobkovej činnosti zamestnaný, sa posudzuje podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov obdobne podľa § 8 ods. 1 písm. b).

(3) Podmienkou pre hodnotenie doby dôchodkového poistenia samostatne hospodáriacich osôb (spolupracujúcich členov rodiny) ako doby zamestnania je, že bolo včas zaplatené poistné*) za celú dobu trvania tohto poistenia; doba dôchodkového poistenia sa hodnotí ako doba zamestnania III. pracovnej kategórie.

§ 10

(1) Nárok na starobný alebo invalidný dôchodok pracovníka, ktorý bol pred vstupom do zamestnania samostatne hospodáriacou osobou a ktorému nevznikol nárok na dôchodok ako družstevníkovi alebo ako samostatne hospodáriacej osobe len preto, že nebolo riadne zaplatené poistné, sa posudzuje vždy len podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení (poistení) družstevných roľníkov, prípadne o dôchodkovom poistení samostatne hospodáriacich osôb pre neho platných v deň, keď sa inak splnili všetky podmienky pre nárok na dôchodok s výnimkou podmienky zaplatenia poistného.

(2) Pracovníkovi, ktorý už splnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia družstevných roľníkov alebo z dôchodkového poistenia samostatne hospodáriacich osôb, nepoberal po 30. júni 1964 dôchodok a bol zamestnaný po splnení podmienok pre nárok na dôchodok aspoň 5 rokov, môže sa priznať dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov, ak z celkovej doby jeho pracovnej činnosti pripadajú aspoň tri štvrtiny na dobu zamestnania.

§ 11

(1) Pracovníkovi, ktorý už splnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia družstevných roľníkov alebo z dôchodkového poistenia samostatne hospodáriacich osôb, zvyšuje sa nárok na starobný dôchodok za dobu zamestnania pred 1. júlom 1964 podľa predpisov platných pred týmto dňom. Za dobu zamestnania po 30. júni 1964 zvyšuje sa nárok na starobný dôchodok podľa predpisov platných pre pracovníkov, ak pracovník nepoberal po dobu zamestnania starobný dôchodok; ustanovenia § 16 ods. 2, § 17 ods. 2 a § 117 ods. 1 zákona tu však neplatia.

(2) Zvýšenie nároku na starobný dôchodok podľa predchádzajúceho odseku sa vypočítava,

a) ak ide o dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) družstevných roľníkov, z priemernej mesačnej pracovnej odmeny, z ktorej bol dôchodok vymeraný. Ak dôchodok nebol vymeraný z priemernej mesačnej pracovnej odmeny, vypočítava sa zvýšenie dôchodku z priemerného mesačného zárobku určeného za dobu zamestnania po vzniku nároku na dôchodok;

b) ak ide o dôchodok z dôchodkového poistenia samostatne hospodáriacich osôb, z priemerného mesačného zárobku určeného za dobu zamestnania po vzniku nároku na dôchodok.

(3) Ak sa výplata dôchodku zastavila na žiadosť pracovníka, môže sa obnoviť, ak trvá zamestnanie, najskôr po uplynutí jedného roka.

Priemerný mesačný zárobok K § 9 zákona

§ 12

(1) Do doby, z ktorej sa vypočítava priemerný mesačný zárobok, sa zahrňujú tiež obdobia, v ktorých pracovník nemal žiadny zárobok. Do tejto doby sa však nezahrňujú náhradné doby a doby, po ktoré bolo zamestnanie prerušené z vážnych dôvodov (§ 8 zákona).

(2) Ak sa požívateľ invalidného (čiastočného invalidného) dôchodku stal čiastočne invalidným (úplne invalidným) a v čase požívania dôchodku nebol zamestnaný, vymeriava sa čiastočný invalidný (invalidný) dôchodok vždy len z priemerného mesačného zárobku, z ktorého bol vymeraný doterajší dôchodok.

(3) Ak pracovník požíva alebo požíval starobný alebo invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok zo sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov, ktorý bol vymeraný z priemernej mesačnej pracovnej odmeny, alebo dôchodok z dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl, ktorý bol vymeraný z dôchodkového základu, nesmie byť jeho dôchodok zo zamestnania vymeraný z nižšieho priemerného mesačného zárobku, než koľko bola priemerná mesačná pracovná odmena alebo dôchodkový základ (§ 133 zákona), z ktorých bol vymeraný predošlý dôchodok.

(4) Nedotknuté zostávajú ustanovenia o výpočte priemerného ročného zárobku pracovníkov, ktorí boli uvoľnení alebo premiestnení v dôsledku reorganizácie priemyslu a štátnej správy*) alebo v súvislosti s prestavbou územnej organizácie štátu, ku dňu ich uvoľnenia alebo premiestnenia, ak je to pre pracovníka výhodnejšie.

(5) Ak starobný dôchodok nebol vymeraný z priemerného mesačného (ročného) zárobku, vypočítava sa zvýšenie dôchodku z priemerného mesačného zárobku určeného za dobu zamestnania po vzniku nároku na dôchodok.

§ 13
Hrubý zárobok

(1) Hrubým zárobkom je každá hrubá mzda (príjem) dosiahnutá v zamestnaní alebo v súvislosti s týmto zamestnaním, ak podlieha dani zo mzdy.

(2) Hrubým zárobkom je aj hrubá mzda (príjem), ak sa z nej nevykonáva zrážka dane zo mzdy len preto, že zárobok nedosahuje zdaniteľnú výšku.

(3) Do hrubého zárobku sa nezapočítava mzda (príjem), ktorá je oslobodená od dane zo mzdy zákonom o dani zo mzdy.**)

(4) Prémie sa počítajú do hrubých zárobkov dosiahnutých v tom čase, v ktorom boli vyplatené.

(5) Naturálne požitky sa pre určenie hrubého zárobku oceňujú rovnako ako pre účely dane zo mzdy.***)

(6) Hrubým zárobkom pracovníka, ktorý vykonáva súbežne dve alebo viac zamestnaní (§ 6 zákona), je súčet hrubých zárobkov zo všetkých zamestnaní; ak pracovník pracuje aj v jednotnom roľníckom družstve, započítavajú sa do hrubých zárobkov i príjmy z pracovnej činnosti započítateľné podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov pre určenie priemernej mesačnej pracovnej odmeny.

(7) Do hrubých zárobkov pracovníka, ktorý v dobe, z ktorej sa zisťuje priemerný mesačný zárobok, bol striedavo zamestnaný alebo dôchodkove zabezpečený ako člen jednotného roľníckeho družstva alebo výrobného družstva alebo ako príslušník ozbrojených síl, sa započítavajú aj príjmy z pracovnej činnosti započítateľné podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov pre určenie priemernej mesačnej odmeny alebo hrubé zárobky vo výrobnom družstve (hrubé zárobky vojakov z povolania); príjmy z pracovnej činnosti v jednotnom roľníckom družstve za čas pred 1. aprílom 1962 sa však započítavajú, len ak poistné bolo zaplatené v určenej lehote.

(8) Do hrubého zárobku pracovníka, ktorý bol pred vstupom alebo opätovným vstupom do zamestnania dôchodkove poistený ako jednotlivo hospodáriaci roľník alebo iná samostatne hospodáriaca osoba, sa započítavajú ako príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti vymeriavacie základy, podľa ktorých sa určila výška poistného, avšak len ak bolo poistné včas zaplatené.

(9) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov platia primerane i o hrubom zárobku členov výrobných družstiev; do zárobku sa však započíta i doplnková odmena za prácu, a to v tom roku, v ktorom sa vyplatila.

§ 14
Odpočítavanie niektorých dôb pri výpočte priemerného mesačného zárobku

(1) Ak sa náhradná doba kryje s dobou zamestnania, prihliada sa na dobu zamestnania a na zárobky v nej dosiahnuté, ak je to pre pracovníka výhodnejšie.

(2) Na dobu učňovského pomeru alebo štúdia ani na príjmy v tejto dobe dosiahnuté sa neprihliada, ak je to pre pracovníka výhodnejšie.

(3) Pri výpočte priemerného mesačného zárobku sa neprihliada na dobu materskej dovolenky a ďalšej materskej dovolenky, ani keď pracovníčka nemá nárok na peňažnú pomoc v materstve.

§ 15
Rok prvého vstupu do zamestnania Rok výstupu zo zamestnania

(1) Ak rok prvého vstupu do zamestnania spadá do obdobia posledných 10 alebo 5 kalendárnych rokov, za ktoré sa vypočítava priemerný mesačný zárobok, vypočítava sa tento zárobok i za dobu kratšiu ako 10 (5) rokov z hrubých zárobkov dosiahnutých za kalendárne roky po roku prvého vstupu do zamestnania.

(2) Pri výpočte priemerného mesačného zárobku sa neprihliada na dobu zamestnania ani na zárobky dosiahnuté v kalendárnom roku,

a) v ktorom pracovník prvý raz vstúpil do zamestnania a

b) v ktorom vznikol pracovníkovi nárok na dôchodok, alebo v ktorom pracovník skončil zamestnanie po vzniku nároku na starobný dôchodok (§ 9 ods. 2 zákona).

(3) Ak však kalendárny rok predchádzajúci bezprostredne kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na dôchodok, je taktiež rokom prvého vstupu do zamestnania, vypočíta sa priemerný mesačný zárobok z hrubých zárobkov dosiahnutých za celú dobu zamestnania; to platí tiež, ak nárok na dôchodok vznikne v kalendárnom roku, ktorý je súčasne rokom prvého vstupu do zamestnania.

§ 16
Starobný dôchodok K § 11 ods. 3 a 4 a § 12 ods. 2 zákona

(1) Podmienka výchovy dieťaťa je splnená, ak sa žena stará alebo starala o dieťa aspoň do skončenia jeho povinnej školskej dochádzky.

(2) Podmienka výchovy dieťaťa je splnená tiež, ak sa žena dočasne nemohla osobne starať o dieťa alebo dokončiť jeho výchovu z vážnych dôvodov, najmä pre chorobu alebo preto, že dieťa zomrelo alebo bolo dlhší čas v ústavnej starostlivosti. Podmienka výchovy nie je splnená, ak dieťa zomrelo do šiestich mesiacov po narodení alebo ak sa žena ujala výchovy dieťaťa krátko pred dosiahnutím jeho plnoletosti.

(3) Starostlivosť ženy o iné než jej (i osvojené) dieťa sa hodnotí pre nárok na starobný dôchodok za podmienok určených v § 7.

Invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok

§ 17
K § 20 ods. 3 zákona

(1) Za dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav sa považuje nepriaznivý zdravotný stav, ktorý podľa poznatkov lekárskej vedy potrvá dlhšie ako rok.

(2) Sústavné zamestnanie je zamestnanie v pracovnom pomere vykonávané s určitou pravidelnosťou a v takom rozsahu, že dosiahnutý zárobok tvorí stály zdroj príjmu pracovníka; takýmto zamestnaním však nie je zamestnanie, ktoré nezakladá poistnú povinnosť v nemocenskom poistení podľa predpisov platných pre pracovníkov*).

(3) Úplne invalidný je tiež pracovník, ktorý pre svoj dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav môže síce vykonávať sústavné zamestnanie, avšak len za celkom mimoriadnych podmienok (napr. slepci, osoby s veľmi ťažkými ortopedickými chybami).

(4) Zamestnanie je celkom neprimerané skorším schopnostiam a spoločenskému významu doterajšieho povolania, ak je pracovníkovi celkom cudzie a odľahlé jeho doterajšiemu zamestnaniu a ak nie sú v ňom dostatočne využité jeho skoršie schopnosti, takže z hľadiska spoločnosti nie je účelné, aby pracovník vykonával takéto neprimerané zamestnanie. Skoršími schopnosťami pracovníka sa rozumejú tak vrodené telesné i duševné schopnosti, ako i zručnosti, vedomosti a skúsenosti získané pred dlhodobým zhoršením zdravotného stavu prípravou na povolanie v závodoch alebo štúdiom na školách všetkých stupňov, prípadne dlhšie trvajúcim výkonom zamestnania.

§ 18
K § 20 ods. 4 zákona

(1) Za podstatný pokles zárobku pracovníka sa spravidla považuje, ak priemer jeho hrubých zárobkov za posledných šesť mesiacov je aspoň o tretinu nižší ako priemerný mesačný zárobok, z ktorého sa vypočítava dôchodok, avšak neobmedzený podľa § 9 ods. 3 zákona. Ak ide však o dôchodok, ktorý podľa skorších predpisov nebol určený z priemerného mesačného (ročného)

zárobku, alebo ak sa pracovník stal čiastočne invalidným v čase prípravy na povolanie, alebo ak po priznaní dôchodku nastali podstatné zmeny v mzdových pomeroch pracovníkov, porovnáva sa priemer hrubých zárobkov pracovníka spravidla za posledných šesť mesiacov s priemernou mzdou obvykle dosahovanou v zamestnaní, ktoré pracovník vykonával v čase vzniku nároku na dôchodok.

(2) Ak hrubý zárobok pracovníka (požívateľa čiastočného invalidného dôchodku) nie je viac ako 1000 Kčs mesačne, považuje sa podmienka podstatného poklesu zárobku za splnenú.

(3) Zamestnanie rovnako kvalifikované je zamestnanie, ktoré nie je celkom odľahlé doterajšiemu zamestnaniu, kladie podobné požiadavky na zdatnosť pracovníka a spravidla mu umožňuje dosiahnuť približne rovnaký zárobok ako v doterajšom zamestnaní.

(4) Zvlášť uľahčené pracovné podmienky sú podstatné pracovné úľavy, najmä osobitná úprava pracovného času (napr. skrátenie pracovného času a rozmnoženie alebo predĺženie pracovných prestávok), zníženie požiadaviek na pracovný výkon pracovníka pracujúceho v úkole a pod.

(5) Zamestnanie menej kvalifikované je zamestnanie, na ktoré pracovník stačí svojimi telesnými a duševnými schopnosťami, ktoré však pri porovnaní s doterajším zamestnaním kladie menšie požiadavky na telesnú silu, zručnosť, vedomosti a skúsenosti, prípadne na zodpovednosť pracovníka a spravidla mu umožňuje dosiahnuť len podstatne nižší zárobok ako v doterajšom zamestnaní.

§ 19
K § 22 a § 41 ods. 1 písm. a) zákona

Ak sa stal invalidným (čiastočne invalidným) občan, ktorý utrpel poškodenie zdravia následkom účasti v boji proti fašizmu ako príslušník ozbrojených útvarov alebo následkom väznenia z dôvodov fašistickej perzekúcie v dobe neslobody, predpokladá sa, že invalidita (čiastočná invalidita) vznikla v súvislosti s touto účasťou (väznením), ak táto súvislosť nie je vylúčená povahou prípadu.

§ 20
K § 22 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona

(1) Rovnaké nároky, ako pri pracovnom úraze, má pracovník tiež pri úraze utrpenom pri osobitných druhoch činnosti za okolností uvedených v § 54. Pritom sa za priemerný mesačný zárobok (§ 9 zákona) považuje najmenej suma 800 Kčs.

(2) Choroby z povolania sú choroby uvedené v prílohe k tejto vyhláške, ak vznikli za podmienok tam ustanovených.

§ 21
K § 23 ods. 1 a 2 a § 24 zákona

Ak sa stal znovu úplne invalidným pracovník, ktorý už predtým poberal invalidný dôchodok, hodnotí sa pre výšku invalidného dôchodku tiež doba poberania skoršieho invalidného dôchodku, ak táto doba bola hodnotená ako doba pripočítaná pre výšku tohto skoršieho dôchodku.

§ 22
K § 27 ods. 3 zákona

Všeobecné životné podmienky značne sťažuje taký dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, ktorý sa prejavuje zjavnými chorobnými príznakmi alebo chybami (napr. stav po amputácii končatiny), pre ktoré môže pracovník vykonávať bežné životné úkony (obliekanie, obstarávanie jedla, cesta do práce) a uspokojovať obvyklé spoločenské a kultúrne potreby (návšteva verejných miestností,

kultúrnych podnikov) len so značnými ťažkosťami pri porovnaní so zdravými pracovníkmi žijúcimi v podobnom prostredí.

Dôchodky pozostalých

§ 23
K § 29 ods. 2 zákona

Ak nikto z rodičov alebo z osôb, na ktoré bolo dieťa prevažne odkázané výživou, nesplnil podmienky pre nárok na invalidný alebo starobný dôchodok, patrí obojstranne osirelému dieťaťu sirotský dôchodok, len ak aspoň jeden z rodičov alebo z osôb, na ktoré bolo dieťa prevažne výživou odkázané, mal v čase smrti trvalý pobyt v Československej socialistickej republike.

Vdovský dôchodok

§ 24
K § 30 ods. 2 zákona

O splnení podmienky výchovy dieťaťa pre vznik nároku na vdovský dôchodok platí § 16 ods. 1 až 3.

§ 25
Súbeh vdovského dôchodku s iným dôchodkom a s príjmom zo zárobkovej činnosti

K § 32 zákona

(1) Príjmom zo zárobkovej činnosti je nielen hrubý zárobok z pracovného alebo obdobného pomeru, ale aj príjem z akejkoľvek činnosti pravidelne vykonávanej. Do príjmu sa zahrňujú tiež peňažné dávky nemocenského poistenia (zabezpečenia v chorobe) nahradzujúce ušlý príjem zo zárobkovej činnosti. Ak však ide o zárobkovú činnosť, ktorá by zakladala dôchodkové poistenie jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatných samostatne hospodáriacich osôb, považujú sa za príjem z tejto činnosti vymeriavacie základy určené podľa predpisov o dôchodkovom poistení uvedených osôb.

(2) Do úhrnu dôchodku a príjmu zo zárobkovej činnosti sa nezapočíta zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť.

(3) Starostlivosťou o dieťa sa rozumie starostlivosť poskytovaná dieťaťu do skončenia povinnej školskej dochádzky; potom najdlhšie do 25. roku veku dieťaťa, ak je splnená niektorá z podmienok uvedených v § 33 ods. 3 zákona.

(4) Ak pracujúcej požívateľke vdovského dôchodku patrí invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok alebo starobný dôchodok (§ 58 zákona), vykoná sa najprv úprava dôchodkov podľa § 56 zákona a vdovský dôchodok alebo jeho časť sa kráti pre súbeh so zárobkom podľa ustanovenia o súbehu vdovského dôchodku so zárobkom.

§ 26
Sirotský dôchodok

K § 33 ods. 4 a 6 zákona

Sociálny dôchodok

§ 27
K § 37 ods. 1 zákona

(1) Za odkázaného sa považuje občan, ktorého výživa nie je zabezpečená vlastnými príjmami ani výživným od iných osôb.

(2) Výživa sa spravidla nepovažuje za zabezpečenú, ak

a) jednotlivá osoba je odkázaná na príjem nedosahujúci 250 Kčs mesačne alebo manželská dvojica (druh a družka) na príjem nedosahujúci 375 Kčs mesačne; pri starostlivosti o dieťa (deti) zvyšujú sa tieto sumy o výšku prídavkov na deti;

b) užívateľ poľnohospodárskej pôdy je odkázaný na výnos pôdy, ktorú obhospodaruje a ktorá nepresahuje výmeru 0,5 ha a v horskej oblasti 2 ha.

(3) Pri posudzovaní odkázanosti sa neprihliada na vyživovaciu povinnosť podľa Zákona o rodine, ak by bola jej plnením ohrozená slušná životná miera povinného alebo príslušníkov jeho rodiny.

§ 28
K § 37 ods. 2 zákona

Sociálny dôchodok sa poskytuje v najnižšej sume 85 Kčs mesačne pre jednotlivca a 130 Kčs mesačne pre manželskú dvojicu (druha a družku).

§ 29
Výchovné k dôchodkom

K § 38 ods. 1 zákona

Ak je dôchodca alebo jeho manžel zamestnaný a nesplňuje podľa predpisov o nemocenskom poistení pracovníkov podmienky pre priznanie prídavkov na deti, patrí dôchodcovi výchovné, ak

1. dôchodca alebo jeho manžel
   a) nemá pracovný úväzok v rozsahu požadovanom pre vznik nároku na prídavky na deti,
   b) je zamestnaný ako domácky robotník a má zárobok nižší ako 400 Kčs mesačne, alebo ak je občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo ak ide o dôchodkyňu, ktorá má aspoň jedno nezaopatrené dieťa a je inak osamelá, nižší ako 200 Kčs mesačne,
   c) je zamestnaný na nepravidelnú výpomoc a spravidla nesplňuje podmienky pre nárok na prídavky na deti,
2. dôchodca
   a) poberá invalidný dôchodok a ako zverenec ústavu pre telesne, zmyslove alebo duševne chybných pracuje v ústave z výchovných alebo rehabilitačných dôvodov,
   b) odpykáva trest odňatia slobody v útvare nápravného zariadenia a je v ňom zaradený do vykonávania prác.

Oddiel 2
Osobitné ustanovenia o dobe zamestnania, hrubom zárobku a pracovnom úraze platné pre niektorých pracovníkov

Domácki robotníci

§ 30

Do doby zamestnania domáckeho robotníka sa započítavajú len kalendárne mesiace, za ktoré dosiahol domácky robotník zárobok aspoň 120 Kčs. Započítavajú sa tiež kalendárne mesiace, za ktoré domácky robotník nemohol dosiahnuť tento zárobok len preto,

a) že bol práceneschopný podľa predpisov o nemocenskom poistení platných pre pracovníkov alebo mu bola nariadená karanténa podľa predpisov o boji proti prenosným chorobám, ak mal pritom nárok na nemocenské, alebo že nemohol vykonávať prácu z iných dôvodov, avšak po čas nevykonávania prác mal nárok na náhradu mzdy,

b) že počas mesiaca konal službu v ozbrojených silách alebo sa z nej vrátil, alebo preto,

c) že domácka robotníčka bola na materskej alebo na ďalšej materskej dovolenke a mala pritom nárok na peňažnú pomoc v materstve.

§ 31

(1) Za hrubý zárobok domáckeho robotníka v kalendárnom mesiaci sa považuje hrubá odmena za odovzdanú prácu, ktorá sa domáckemu robotníkovi zúčtovala za tento mesiac, pokiaľ podlieha dani zo mzdy. Do zárobku sa nezapočítavajú režijné náhrady a cena surovín, ktoré si domácky robotník obstaráva na vlastný náklad.

(2) Hrubý zárobok sa započítava i za kalendárne mesiace, ktoré nemožno započítať do doby zamestnania; tieto mesiace sa tiež zahrňujú do doby, za ktorú sa vypočítava priemerný mesačný zárobok.

(3) Hrubý zárobok sa započítava do výšky priemerného zárobku, ktorý by dosiahol robotník vykonávajúci v tom istom čase rovnaké zamestnanie v závode, pre ktorý domácky robotník pracoval.

§ 32
Učni

(1) Za hrubý zárobok učňa sa považuje suma 800 Kčs mesačne, pokiaľ odmeny učňa nie sú vyššie. Ak sa učeň stal invalidným (čiastočne invalidným) následkom pracovného úrazu, považuje sa za hrubý zárobok učňa, pokiaľ je to pre neho výhodnejšie, mesačný priemer hrubých zárobkov dosiahnutých za posledné tri kalendárne mesiace pred pracovným úrazom.

(2) Pracovným úrazom učňa je tiež úraz, ktorý učeň utrpel pri výchove na povolanie alebo v súvislosti s ňou.

(3) Ustanovenia o dôchodkovom zabezpečení učňov platia obdobne pre mládež staršiu ako 15 rokov, ktorá je vychovávaná pre povolanie v zariadeniach štátnej správy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, aj keď nejde o učebný pomer.

§ 33
Sezónni a kampaňoví pracovníci

(1) Za dobu zamestnania sezónneho alebo kampaňového pracovníka*) sa považujú kalendárne mesiace, za ktoré dosiahol hrubý zárobok aspoň 120 Kčs. Ak pracovník odpracoval v poľnohospodárstve alebo v lesníctve na sezónnych alebo kampaňových prácach v kalendárnom

roku aspoň 150 dní a dosiahol v tomto roku hrubý zárobok za tieto práce aspoň 3 000 Kčs, započítava sa do doby zamestnania celý kalendárny rok.

(2) Pre určenie priemerného mesačného zárobku sa započítava úhrn všetkých mesačných zárobkov dosiahnutých v kalendárnom roku výkonom sezónnych alebo kampaňových prác, teda i mesačných zárobkov nižších ako 120 Kčs; kalendárne mesiace, za ktoré pracovník dosiahol zárobky nižšie ako 120 Kčs mesačne, sa tiež zahrňujú do doby, za ktorú sa vypočítava priemerný mesačný zárobok.

§ 34

Pracovníci na nepravidelnú výpomoc

(1) Za dobu zamestnania pracovníka na nepravidelnú výpomoc*) sa považujú kalendárne mesiace, v ktorých pracoval viac ako šesť dní v mesiaci a za ktoré dosiahol hrubý zárobok aspoň 120 Kčs.

(2) Pre určenie priemerného mesačného zárobku sa započítava úhrn všetkých mesačných zárobkov dosiahnutých v kalendárnom roku pri nepravidelných výpomociach, teda i mesačných zárobkov nižších ako 120 Kčs; kalendárne mesiace, za ktoré pracovník dosiahol zárobky nižšie ako 120 Kčs mesačne, sa tiež zahrňujú do doby, za ktorú sa vypočítava priemerný mesačný zárobok.

Pracovníci v zahraničí

§ 35

(1) Pracovníkmi v zahraničí**) sú pracovníci československých rozpočtových, hospodárskych alebo iných organizácií, ktorí sú československými občanmi a sú pridelení alebo prijatí po 30. septembri 1948 na výkon činnosti pre tieto organizácie mimo územia Československej socialistickej republiky.

(2) Za hrubý zárobok pracovníka v zahraničí považuje sa pre účely dôchodkového zabezpečenia hrubý funkčný plat, ktorý mu patrí podľa príslušnej mzdovej úpravy po dobu jeho činnosti v zahraničí.

(3) Ak nepatrí pracovníkovi v zahraničí funkčný plat alebo ak nie je určený, považuje sa za hrubý zárobok suma, ktorú podľa povahy jeho činnosti v zahraničí určí príslušný ústredný orgán v súlade so zásadami mzdových úprav pre pracovníkov zahraničnej služby.

(4) Ak je hrubý zárobok podľa predchádzajúcich odsekov nižší ako mesačná hrubá mzda (plat), ktorá pracovníkovi patrila v priemere za posledný rok pred vyslaním do zahraničia, prípadne pred začiatkom prípravy pre službu v zahraničí, považuje sa za hrubý zárobok táto mesačná mzda (plat).

(5) Zahraničný prídavok, prípadne iné príplatky alebo zvýšenie platu poskytované na úhradu zvýšených výdavkov v zahraničí sa do hrubého zárobku podľa predchádzajúcich odsekov nezapočítavajú.

§ 36

Ak pracovníkovi vypláca počas jeho činnosti v zahraničí plat československá organizácia, ku ktorej nie je v pracovnom pomere, oznámi táto organizácia údaje o výške platu a iné podklady potrebné pre dôchodkové zabezpečenie závodu, ktorý plní povinnosti závodu pre účely sociálneho zabezpečenia.

Experti v zahraničí

§ 37

(1) Za expertov v zahraničí***) sa považujú československí občania, ktorí v rámci medzinárodnej spolupráce sú so súhlasom československých orgánov činní po 30. septembri 1948 v zahraničí pre zahraničných zamestnávateľov (podniky).

(2) Rovnako ako experti posudzujú sa v dôchodkovom zabezpečení pracovníci, ktorí boli vyslaní na študijný pobyt v zahraničí a poberajú v zahraničí štipendium.

(3) Pre účely dôchodkového zabezpečenia nepovažujú sa za expertov pracovníci, ktorí síce vykonávajú činnosť uvedenú v odseku 1, avšak sú za ňu odmeňovaní niektorou československou organizáciou v súlade so zásadami mzdových úprav pre pracovníkov zahraničnej služby; títo pracovníci sú zabezpečení podľa § 35 a 36.

§ 38

Za hrubý zárobok experta pre účely dôchodkového zabezpečenia sa považuje jeho mesačná hrubá mzda (plat), ktorá mu patrila v priemere za posledný rok pred vyslaním do zahraničia, prípadne pred začiatkom prípravy pre službu v zahraničí.

§ 39

Ustanovenia § 35 až 38 sa nevzťahujú

a) na pracovníkov - členov posádok československých dopravných prostriedkov a na pracovníkov, ktorých zamestnanie spočíva v inej činnosti v československom dopravnom prostriedku;

b) na pracovníkov vyslaných na zahraničnú pracovnú cestu, ktorým sa po čas tejto pracovnej cesty poskytuje náhrada výdavkov;

c) na pracovníkov, ktorí sú v čase odchodu do zahraničia povinne zabezpečení podľa predpisov o nemocenskom a dôchodkovom zabezpečení spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov (§ 59 a nasl.), u ktorých zostávajú i po čas ich činnosti v zahraničí zachované podmienky pre ďalšie trvanie doterajšieho zabezpečenia;

d) na občanov zabezpečených podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov*), u ktorých zostávajú i po čas ich činnosti v zahraničí zachované podmienky pre ďalšie trvanie doterajšieho zabezpečenia.

Oddiel 3
Dôchodkové zabezpečenie ďalších pracujúcich

§ 40

(1) Pokiaľ inak nevyplýva z ďalších ustanovení, sú v rovnakom rozsahu ako pracovníci dôchodkove zabezpečení i funkcionári národných výborov, funkcionári komisií ľudovej kontroly a štatistiky, sudcovia z povolania, advokáti - členovia advokátskych organizácií, študenti, vedeckí a umeleckí ašpiranti a dobrovoľní spolupracovníci opatrovateľskej služby.

(2) Ako pracovníci sú tiež dôchodkove zabezpečení pracujúci, ktorí sú činní pre socialistickú organizáciu v pomere, ktorý má obsah pracovného pomeru, nie je však takto označený alebo nemá všetky náležitosti predpísané pre vznik pracovného pomeru. Toto ustanovenie neplatí pre občanov, ktorí sú zabezpečení podľa zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov a predpisov vydaných podľa neho.

(3) V rozsahu uvedenom v § 53 sú dôchodkove zabezpečení odsúdení, ktorí sú v čase výkonu trestu odňatia slobody zaradení do výkonu prác.

Funkcionári národných výborov

§ 41

Na dôchodkovom zabezpečení s účinnosťou od 1. októbra 1948 sa účastnia predseda národného výboru, jeho námestníci, tajomník, ďalší členovia rady a predsedovia komisií národného výboru, ak

a) sú úplne uvoľnení pre výkon tejto funkcie zo svojho zamestnania alebo z inej činnosti, alebo

b) pre výkon funkcie môžu vykonávať svoje doterajšie zamestnanie len sčasti a sú už z dôvodu zamestnania dôchodkovo zabezpečení ako pracovníci, alebo

c) sú požívateľmi invalidného (čiastočného invalidného) dôchodku a vykonávajú funkciu aspoň po čas polovice normálneho pracovného času, alebo

d) splňujú podmienky pre nárok na starobný dôchodok, alebo požívajú iný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia a vykonávajú funkciu úplne uvoľneného funkcionára.

§ 42

(1) Za hrubý zárobok funkcionárov uvedených v § 41 sa považuje hrubá odmena za výkon funkcie v národnom výbore, včítane tej časti odmeny, ktorá je oslobodená od dane zo mzdy.

(2) Úraz, ktorý utrpí funkcionár pri plnení úloh vyplývajúcich z funkcie alebo v súvislosti s ňou, sa považuje za pracovný úraz.

§ 43
Ostatní poslanci národného výboru

(1) Ak utrpel pracovný úraz poslanec národného výboru, ktorý nie je dôchodkove zabezpečený podľa § 41 ani nie je dôchodkove zabezpečený z iného dôvodu a stal sa následkom tohto úrazu úplne (čiastočne) invalidným, patrí mu invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok vo výške patriacej pri pracovnom úraze; dôchodok sa vymeriava z priemerného mesačného zárobku 800 Kčs.

(2) Ak utrpel pracovný úraz poslanec národného výboru, ktorý je požívateľom starobného alebo invalidného (čiastočného invalidného) dôchodku z dôchodkového zabezpečenia pracovníkov, nevykonáva zamestnanie ani nie je dôchodkove zabezpečený podľa § 41 a ktorému pracovný úraz spôsobil úplnú (čiastočnú) invaliditu, vymeria sa mu invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok patriaci pri pracovnom úraze z jeho priemerného mesačného zárobku, najmenej však z priemerného mesačného zárobku 800 Kčs.

(3) Ak zomrel následkom pracovného úrazu poslanec národného výboru, ktorý bol zabezpečený podľa predchádzajúcich odsekov, patria pozostalým po ňom dávky pozostalých vymerané z dôchodkov určených podľa týchto odsekov.

§ 44
Priemerný mesačný zárobok

(1) Odmeny poskytované národným výborom poslancovi národného výboru, ktorý nie je dôchodkovo zabezpečený podľa § 41, ale je dôchodkovo zabezpečený ako pracovník, sa započítavajú pre určenie priemerného mesačného zárobku; ak ide o požívateľa čiastočného invalidného dôchodku, neprihliada sa však na tieto odmeny pre zistenie, či trvá pokles zárobku ako podmienka nároku na čiastočný invalidný dôchodok.

(2) Náhrady ušlého zárobku poskytované národným výborom, prípadne iným orgánom, poslancovi uvedenému v predchádzajúcom odseku sa započítavajú pre určenie priemerného mesačného zárobku.

(3) Orgán, ktorý poskytol odmenu alebo náhradu ušlého zárobku podľa predchádzajúcich odsekov, oznámi jej výšku závodu, v ktorom je poslanec národného výboru v pracovnom pomere, a závod ju uvedie v evidenčnom liste o dobe zamestnania a zárobku oddelene od ostatných príjmov.

§ 45
Funkcionári a ostatní členovia komisií ľudovej kontroly a štatistiky

Funkcionári a ostatní členovia komisii ľudovej kontroly a štatistiky sú dôchodkovo zabezpečení rovnako ako funkcionári a ostatní poslanci národných výborov (§ 41 až 44).

§ 46
Advokáti - členovia advokátskych organizácií

(1) Doba členstva advokáta v advokátskej organizácii sa považuje pre účely dôchodkového zabezpečenia za dobu zamestnania.

(2) Za hrubý zárobok advokáta sa považujú jeho hrubé príjmy na odmenách za prácu v advokátskej organizácii, vyplácané podľa predpisov o odmeňovaní za činnosť v advokácii, pokiaľ podliehajú dani zo mzdy; za hrubý zárobok sa však nepovažujú príjmy, ktoré sú oslobodené od dane zo mzdy zákonom o dani zo mzdy.

Študenti

§ 47

(1) Dobou štúdia je popri dobách štúdia uvedených v § 6 ods. 1 č. 4 zákona tiež

a) doba štúdia československých občanov v cudzine; táto doba sa započítava za rovnakých podmienok, za akých sa započítava doba zamestnania v cudzine (§ 6 ods. 1 č. 5 zákona);

b) doba štúdia účastníkov inžinierskych kurzov.

(2) Za hrubý zárobok študenta sa považuje suma 800 Kčs mesačne.

(3) Ak dosiahol študent pri výrobnej práci v niektorom mesiaci vyšší hrubý zárobok ako 800 Kčs mesačne, považuje sa za jeho zárobok v tomto mesiaci skutočne dosiahnutý hrubý zárobok. Ak sa študent stal úplne (čiastočne) invalidným následkom pracovného úrazu, ktorý utrpel pri výrobnej práci alebo v súvislosti s ňou, považuje sa za hrubý zárobok študenta, pokiaľ je to pre neho priaznivejšie, hrubý zárobok, ktorý by dosiahol pri výrobnej práci, keby ju vykonával po plný pracovný čas určený právnymi predpismi pre príslušné pracovné odvetvie.

(4) Pracovným úrazom je úraz, ktorý študent utrpel

a) pri vyučovaní alebo v súvislosti s ním*) a pri práci v školskej dielni alebo na školskom pozemku alebo v súvislosti s ňou; ustanovenia § 22 ods. 1 druhej vety písm. b) až d) zákona platia obdobne;

b) pri výrobnej práci v závode alebo prevádzkovej praxi alebo v súvislosti s nimi; ustanovenie § 22 ods. 1 druhá veta zákona platí obdobne.

§ 48

(1) Do doby zamestnania pracovníkov, ktorí sú účastníkmi štúdia popri zamestnaní (večerného, diaľkového, externého), sa započítava i doba neplateného pracovného voľna, ktoré im poskytol závod na účely štúdia; pre týchto účastníkov však neplatí ustanovenie § 47 ods. 2 a 3.

(2) Doba neplateného pracovného voľna sa považuje pre výpočet priemerného mesačného zárobku za náhradnú dobu.

(3) K hospodárskemu zabezpečeniu, ktoré poskytuje účastníkom štúdia popri zamestnaní závod v čase neplateného pracovného voľna, sa neprihliada pre určenie výšky dávky dôchodkového zabezpečenia.

(4) Ak utrpí pracovník, ktorý je účastníkom štúdia popri zamestnaní, úraz za okolností uvedených v § 47 ods. 4, považuje sa takýto úraz za pracovný úraz v zamestnaní; ustanovenie § 22 ods. 1 druhá veta zákona platí obdobne.

Vedeckí a umeleckí ašpiranti

§ 49

(1) Pracovným úrazom vedeckého alebo umeleckého ašpiranta je úraz utrpený pri činnosti vykonávanej podľa organizačného a študijného poriadku pre vedeckých alebo umeleckých ašpirantov alebo v súvislosti s ňou; ustanovenie § 22 ods. 1 druhá veta zákona platí obdobne.

(2) Za hrubý zárobok vedeckého alebo umeleckého ašpiranta sa považuje štipendium a odmeny vyplácané za činnosť vykonávanú podľa organizačného alebo študijného poriadku pre vedeckých alebo umeleckých ašpirantov; u ašpiranta vyslaného na školenie do cudziny sa považuje za hrubý zárobok suma zodpovedajúca štipendiu, ktoré by mu patrilo, keby sa školil v Československej socialistickej republike.

(3) Úraz, ktorý utrpí vedecký (umelecký) ašpirant-externista dôchodkovo zabezpečený ako pracovník pri činnosti vykonávanej podľa organizačného a študijného poriadku pre vedeckých (umeleckých) ašpirantov-externistov alebo v súvislosti s touto činnosťou, považuje sa za pracovný úraz v zamestnaní; ustanovenie § 22 ods. 1 druhá veta zákona platí obdobne.

Dobrovoľní spolupracovníci opatrovateľskej služby

§ 50

Ako doba zamestnania dobrovoľných spolupracovníkov opatrovateľskej služby (opatrovateľov) sa od 1. januára 1957 započítavajú kalendárne mesiace, za ktoré opatrovateľ dosiahol odmenu za výkon opatrovateľskej služby aspoň 400 Kčs. Započítavajú sa mu tiež kalendárne mesiace, za ktoré opatrovateľ nemohol dosiahnuť túto odmenu len preto,

a) že bol práceneschopný podľa predpisov o nemocenskom poistení platných pre pracovníkov alebo mu bola nariadená karanténa podľa predpisov o boji proti prenosným chorobám, ak mal pritom nárok na nemocenské,

b) že opatrovateľ počas mesiaca konal službu v ozbrojených silách alebo sa z nej vrátil,

c) že sa mu poskytovala kúpeľná starostlivosť podľa predpisov o nemocenskom poistení platných pre pracovníkov, alebo preto,

d) že opatrovateľka bola na materskej alebo na ďalšej materskej dovolenke a mala pritom nárok na peňažnú pomoc v materstve.

§ 51

(1) Za mesačný hrubý zárobok opatrovateľa sa považuje odmena za vykonané opatrovateľské služby; započítava sa za ten mesiac, za ktorý bola zúčtovaná.

(2) Pri určení primeraného mesačného zárobku sa započítavajú i odmeny, ktoré nedosahujú sumu 400 Kčs mesačne; mesiace, za ktoré opatrovateľ dosiahol odmeny nižšie ako 400 Kčs mesačne, sa zahrňujú tiež do doby, za ktorú sa vypočítava priemerný mesačný zárobok.

§ 52

(1) Za pracovný úraz opatrovateľa (§ 50) sa považuje úraz, ktorý sa prihodil opatrovateľovi pri úkone opatrovateľskej služby vykonávanej podľa pokynov daných národným výborom.

(2) Ak sa opatrovateľ stal úplne (čiastočne) invalidným alebo umrel následkom pracovného úrazu, vymeriava sa invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok z priemerného mesačného zárobku, najmenej však z priemerného mesačného zárobku 800 Kčs; z takto vymeraného invalidného dôchodku sa určujú tiež dávky pozostalých.

§ 53
Odsúdení

(1) Dôchodkové zabezpečenie odsúdeného, ktorý je v čase výkonu trestu odňatia slobody zaradený do pravidelného výkonu prác v rozsahu obvyklom u pracovníkov, vzniká dňom zaradenia do týchto prác, najskôr však 1. januárom 1953; pritom nerozhoduje, či pracuje v útvare nápravného zariadenia alebo mimo tohto útvaru. Dôchodkové zabezpečenie zaniká dňom, keď bol odsúdený odvolaný z výkonu týchto prác.

(2) Odsúdený, ktorý je zaradený do výkonu prác za iných podmienok, než ktoré sú uvedené v predchádzajúcom odseku, je dôchodkovo zabezpečený len za podmienok ustanovených v smerniciach Ministerstva vnútra vydaných podľa odseku 7.

(3) Doba, po ktorú bol odsúdený dôchodkovo zabezpečený, sa hodnotí ako doba zamestnania III. pracovnej kategórie.

(4) Za hrubý zárobok odsúdeného sa považuje odmena za vykonanú prácu. Ak sa priznalo odškodnenie za väzbu alebo za trest, započítava sa pre určenie priemerného mesačného zárobku náhrada zodpovedajúca ušlému zárobku (§ 9 ods. 3 zákona) v kalendárnom roku väzby alebo trestu do hrubého zárobku za tento rok.

(5) Pre odsúdeného, ktorý je v čase výkonu trestu odňatia slobody v učebnom pomere, platia ustanovenia § 32.

(6) Pri posudzovaní úplnej (čiastočnej) invalidity odsúdeného sa za jeho doterajšie zamestnanie považuje jeho zamestnanie pred začiatkom výkonu trestu; ak však odsúdený konal počas výkonu trestu dlhšie ako dva roky práce vyššej kvalifikácie alebo ak utrpel pri výkone týchto prác pracovný úraz, považujú sa za doterajšie zamestnanie tieto práce. O úplnej (čiastočnej) invalidite odsúdeného rozhoduje okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia po konzultácii lekára tejto komisie so zdravotníckym orgánom nápravného zariadenia.

(7) Ministerstvo vnútra ustanoví po dohode so Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia a Ústrednou radou odborov podrobnosti.

Oddiel 4
Dôchodkové zabezpečenie niektorých pracujúcich pre prípad pracovného úrazu

§ 54

(1) Invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok sa poskytuje pre úplnú (čiastočnú) invaliditu spôsobenú úrazom, ktorý utrpeli

a) poslanci a členovia komisií národných výborov, sudcovia, ktorí vykonávajú svoju funkciu popri svojom zamestnaní (pracovnej činnosti), sudcovia miestnych ľudových súdov a iní funkcionári pri výkone funkcie alebo v súvislosti s ňou, pokiaľ nie sú dôchodkove zabezpečení už podľa predchádzajúcich ustanovení;

b) dobrovoľní požiarnici, ako aj občania, ktorí boli pribratí na pomoc alebo konali povinnosť v odbore požiarnej ochrany, pri plnení úloh v odbore požiarnej ochrany, počítajúc do toho i potrebný výcvik, alebo pri zásahu proti živelným pohromám alebo nehodám a pri odstraňovaní ich následkov;

c) zdravotníci, funkcionári a členovia Československého červeného kríža pri priamej účasti na vykonávaní úloh tejto organizácie, počítajúc do toho i potrebný výcvik, ako aj dobrovoľní spolupracovníci pribratí na pomocné akcie spadajúce do pôsobnosti Československého červeného kríža pri súčinnosti na vykonávaní týchto úkonov;

d) darcovia krvi pri účasti na všetkých úkonoch potrebných na splnenie úloh organizovaného darcovstva krvi;

e) dobrovoľní členovia Horskej služby pri plnení úloh Horskej služby, najmä v súvislosti so záchrannými akciami;

f) dobrovoľní spolupracovníci opatrovateľskej služby, pokiaľ nie sú zabezpečení ako pracovníci (§ 50 až 52), pri úkone tejto služby uskutočňovanej podľa pokynov daných národným výborom;

g) občania so zmenenou pracovnou schopnosťou pri vykonávaní prípravy na povolanie;

h) účastníci organizovanej telesnej výchovy, ktorí dokončili povinnú školskú dochádzku, s výnimkou účastníkov zo zahraničia, ak sa im úraz prihodil ako cvičencom, športovcom, turistom alebo ako dobrovoľným organizačným a výchovným pracovníkom pri činnosti vykonávanej podľa pokynov príslušného vedúceho alebo telovýchovnej zložky, ktorá poskytuje príležitosť na túto činnosť v súlade s príslušnými pravidlami a poriadkami;

ch) účastníci krátkodobých alebo neplatených brigád (§ 56).

(2) Pracovnému úrazu sa kladie na roveň ochorenie prenosnými a parazitárnymi chorobami, ktoré vzniklo v príčinnej súvislosti s činnosťami uvedenými v predchádzajúcom odseku.

§ 55

(1) Dôchodok sa vymeriava z priemerného mesačného zárobku 800 Kčs, pokiaľ nie je pre oprávneného výhodnejšie vymerať dôchodok z priemerného mesačného zárobku z jeho zamestnania.

(2) Ak ide o nepracujúceho požívateľa invalidného (čiastočného invalidného) dôchodku alebo starobného dôchodku z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), vymeria sa invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok z priemerného mesačného zárobku 800 Kčs, pokiaľ je to pre dôchodcu výhodnejšie.

(3) Ak zranený zomrel následkom úrazu uvedeného v § 54, patria pozostalým po ňom dávky pozostalých.

Brigádnici

§ 56

(1) Krátkodobá ani neplatená brigádnická činnosť*) sa nepovažuje na účely dôchodkového zabezpečenia za zamestnanie. Ak však pracovný pomer brigádnika k doterajšiemu závodu trvá a ak tento závod poskytol brigádnikovi neplatené pracovné voľno na výkon brigádnickej činnosti, nezahrnujú sa dni tohto neplateného pracovného voľna do doby, za ktorú sa vypočítava priemerný mesačný zárobok.

(2) Za brigádnikov sa považujú tiež občania vypomáhajúci pri svojpomocnej bytovej výstavbe v rozsahu svojpomoci vymedzenej národným výborom v rozhodnutí o prípustnosti stavby.

(3) Ak brigádnik utrpel pri brigádnickej činnosti alebo v priamej súvislosti s ňou pracovný úraz alebo ak ochorel na chorobu z povolania v priamej súvislosti s brigádnickou činnosťou, patrí mu invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok vo výške patriacej pri pracovnom úraze, ak sú splnené ostatné ustanovené podmienky.

(4) Ak bol brigádnik bezprostredne pred nástupom na brigádnickú akciu dôchodkovo zabezpečený ako pracovník, vymeriava sa dôchodok z jeho priemerného mesačného zárobku; ak je to pre brigádnika priaznivejšie, vymeriava sa dôchodok z priemerného mesačného zárobku, ktorý by mal podľa príslušných mzdových úprav pracovník vykonávajúci obdobný druh práce, najvyššie však z priemerného mesačného zárobku 800 Kčs. Ak brigádnik nebol dôchodkovo zabezpečený ako pracovník alebo ak nebol dôchodkovo zabezpečený vôbec, vymeria sa dôchodok z priemerného mesačného zárobku 800 Kčs.

§ 57

(1) Závod, pre ktorý brigádnik pracuje, je povinný

a) viesť menovite zoznamy všetkých brigádnikov, vyznačiť u každého z nich dni, v ktorých brigádnik pracoval a tieto zoznamy riadne uschovávať, prípadne ich predkladať podľa pokynov orgánov sociálneho zabezpečenia;

b) hlásiť úraz (chorobu z povolania) podľa predpisov o hlásení pracovných úrazov.

(2) Kto organizuje brigádnickú akciu, je povinný dať závodu, pre ktorý sa brigáda koná, podklady potrebné pre splnenie úloh uvedených v predchádzajúcom odseku.

Uplatnenie nároku

§ 58

Kto uplatňuje nárok podľa § 54 až 57, oznámi pracovný úraz bez prieťahu príslušnej organizácii alebo jej zložke. Táto organizácia ohlási úraz po vykonanom vyšetrení najneskôr do osem dní okresnému národnému výboru s výstižným popísaním okolností prípadu a je povinná i naďalej spolupôsobiť pri zisťovaní skutočností rozhodných pre posúdenie nároku. Darca krvi ohlási úraz v transfúznej stanici, kde daroval krv, alebo v ústave národného zdravia, v ktorom bol ošetrovaný; tieto zariadenia plnia povinnosti patriace inak dobrovoľnej organizácii. Spolupracovník opatrovateľskej služby ohlási úraz národnému výboru, ktorý ho poveril úkonmi opatrovateľskej služby.

Druhý diel
Zabezpečenie v chorobe, zabezpečenie matky a dôchodkové zabezpečenie umelcov

K § 1 ods. 1 č. 1 písm. g) a § 143 ods. 3. zákona

§ 59
Základné ustanovenia

(1) Spisovatelia, hudobní skladatelia, výtvarní umelci, architekti, vedeckí pracovníci, výkonní umelci a artisti, uznaní príslušnou vrcholnou ideovou organizáciou (ďalej len „umelci"), ktorí

a) vykonávajú svoju činnosť ako povolanie tvoriace trvalý a hlavný zdroj príjmov, avšak nie v pracovnom pomere,

b) nie sú už z iného dôvodu účastní dôchodkového zabezpečenia,

c) nepožívajú starobný, invalidný, osobný ani iný obdobný dôchodok,

sú účastní zabezpečenia v chorobe, zabezpečenia matky a dôchodkového zabezpečenia ako pracovníci s odchýlkami uvedenými v tomto diele vyhlášky (povinné zabezpečenie).*)

(2) Umelci, ktorí

a) sú už účastní dôchodkového zabezpečenia alebo

b) požívajú niektorý z dôchodkov uvedených v odseku 1 písm. c),

sú s odchýlkami ustanovenými v tomto diele vyhlášky zabezpečení ako umelci uvedení v odseku 1, ak vykonávajú svoju činnosť ako povolanie tvoriace trvalý zdroj príjmov, avšak nie v pracovnom pomere, a prihlásia sa do zabezpečenia (dobrovoľné zabezpečenie).

(3) Ako výkonní umelci sú zabezpečení tiež

a) hudobníci z povolania uznaní organizáciou, ktorej prislúcha riadiť a organizovať koncertnú a inú hudobnú činnosť podľa zákona č. 81/1957 Zb. o koncertnej a inej hudobnej činnosti a podľa predpisov vydaných podľa neho,

b) estrádni umelci uznaní organizáciami, ktorým prislúcha riadiť a organizovať estrádnu činnosť podľa zákona č. 82/1957 Zb. o estrádach, artistických produkciách a ľudovej zábave a podľa predpisov vydaných podľa neho.**)

§ 60
Vznik a zánik zabezpečenia

(1) Povinné zabezpečenie umelca vzniká dňom, ktorým podľa vyjadrenia príslušnej vrcholnej ideovej organizácie začal umelec sústavne vykonávať svoju činnosť, a zaniká dňom, ktorým sa podľa vyjadrenia tejto organizácie uvedená činnosť skončila; zaniká aj dňom, od ktorého umelec už nesplňuje niektorú z podmienok uvedených v § 59 ods. 1.

(2) Dobrovoľné zabezpečenie umelca uznaného príslušnou vrcholnou ideovou organizáciou vzniká dňom, od ktorého sa umelec prihlásil do zabezpečenia, najskôr však od 1. januára toho roku, v ktorom došla prihláška do zabezpečenia na orgán príslušný vykonávať zabezpečenie podľa tohto dielu vyhlášky, a zaniká dňom, ktorým sa umelec odhlásil zo zabezpečenia, nie však skôr než koncom kalendárneho mesiaca, v ktorom odhláška došla; zaniká aj koncom mesiaca, za ktorý bol naposledy zaplatený príspevok, ak uplynul rok od konca tohto mesiaca a umelec bol upomenutý a upozornený na následky omeškania alebo ak tento rok síce neuplynul, avšak dlžný príspevok nebol zaplatený najneskôr do šesť mesiacov po splnení podmienok pre vznik nároku na dôchodok.

(3) Ako doba zamestnania sa započítava doba umeleckej činnosti najskôr od 1. októbra 1948.

§ 61
Príjmové stupne

(1) Povinne zabezpečení umelci sa zaraďujú podľa výšky ročného príjmu plynúceho z ich činnosti do príjmových stupňov určených týmito pevnými mesačnými sumami:

	ročný príjem	príjmový stupeň (mesačne)
	Kčs	Kčs
-	do 5 400	250
nad 5 400	do 11 400	500
nad 11 400	do 17 400	1 000
nad 17 400	do 23 400	1 500
nad 23 400	do 34 400	2 000
nad 34 000		2 500

(2) Za ročný príjem umelca sa považuje hrubý príjem z umeleckej činnosti podrobený dani za kalendárny rok, znížený o skutočné režijné náklady spojené s výkonom tejto činnosti, najvyššie však

a) o 60 % pri umeleckej činnosti v odbore sochárstva,

b) o 50 % pri inej výtvarnej činnosti a pri umeleckej fotografii a

c) o 40 % pri ostatnej umeleckej činnosti.

(3) Do príjmových stupňov zaraďuje umelca orgán príslušný vykonávať zabezpečenie podľa tohto dielu vyhlášky po vypočutí príslušnej vrcholnej ideovej organizácie. V prvom roku zabezpečenia zaradí sa umelec podľa pravdepodobnej výšky hrubého príjmu. Zmenu v zaradení do príjmového stupňa možno vykonať pri podstatnej zmene príjmu len do budúcnosti od začiatku nasledujúceho kalendárneho roku.

(4) Dobrovoľne zabezpečený umelec sa zaraďuje do toho z príjmových stupňov uvedených v odseku 1, ktorý zodpovedá príjmu z jeho činnosti podľa vyjadrenia príslušnej vrcholnej ideovej organizácie.

§ 62
Príspevok

(1) Na čiastočnú úhradu nákladov platia umelci príspevok vo výške 10 % z príjmového stupňa, do ktorého boli zaradení. Príspevok sa platí mesačne pozadu.

(2) Príspevok sa neplatí za kalendárne mesiace,

a) v ktorých sa umelcovi poskytovalo nemocenské alebo peňažná pomoc v materstve po čas aspoň 15 dní,

b) v ktorých po celý čas ich trvania vykonával umelec službu v ozbrojených silách s výnimkou služby vojaka z povolania.

(3) Ak príspevok nebol zaplatený do mesiaca odo dňa splatnosti, je umelec povinný platiť 0,01 % dlžnej sumy za každý deň omeškania.

(4) Okresný národný výbor môže vybrať dlžný príspevok z bežného účtu umelca príkazom na vybranie; pritom platia obdobne predpisy o sumách, ktoré nepodliehajú výkonu súdnych

rozhodnutí.*) Dlžný príspevok možno uhradiť zrážkami z vyplácanej dávky dôchodkového zabezpečenia; vyplácaná dávka nesmie však klesnúť pod najnižšiu výmeru dôchodku.

Zabezpečenie v chorobe a zabezpečenie matky

§ 63
Dávky

(1) Zo zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky sa poskytujú tieto dávky:

a) kúpeľná starostlivosť,

b) nemocenské,

c) peňažná pomoc v materstve,

d) podpora pri narodení dieťaťa,

e) pohrebné.

(2) Pre poskytovanie dávok uvedených v predchádzajúcom odseku platia predpisy o poskytovaní obdobných dávok podľa predpisov o nemocenskom poistení platných pre pracovníkov a predpisov o zvýšení starostlivosti o tehotné ženy a matky, pokiaľ sa ďalej neustanovuje inak.

§ 64
Kúpeľná starostlivosť

Kúpeľná starostlivosť môže sa poskytnúť za obdobných podmienok ako pracovníkom a spôsobom, ktorý ustanovujú predpisy o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.

§ 65
Nemocenské

(1) Nemocenské patrí výkonným umelcom a artistom, ktorí sú pre chorobu alebo úraz uznaní dočasne neschopnými vykonávať svoju činnosť, ak v dôsledku pracovnej neschopnosti došlo ku strate príjmu z tejto ich činnosti.

(2) Spisovateľom, hudobným skladateľom, výtvarným umelcom, architektom a vedeckým pracovníkom, ktorí sú pre chorobu alebo úraz uznaní dočasne neschopnými vykonávať svoju činnosť, môže sa priznať nemocenské, ak v dôsledku pracovnej neschopnosti došlo ku strate príjmu z tejto ich činnosti a je tým podstatne zhoršené hospodárske postavenie umelca alebo jeho rodiny.

(3) Nemocenské sa poskytuje za kalendárne dni a je

v príjmovom stupni	za kalendárny deň
Kčs mesačne	Kčs
250	7
500	13
1 000	26
1 500	40
2 000	52
2 500	64

(4) Nemocenské sa poskytuje najskôr od 16. dňa pracovnej neschopnosti; podporná doba**) sa však vždy počíta už od začiatku pracovnej neschopnosti. Výkonným umelcom a artistom, ktorých pracovná neschopnosť na výkon ich činnosti vznikla pracovným úrazom, patrí nemocenské už od 1. dňa pracovnej neschopnosti.

(5) Nemocenské sa môže pri pracovnej neschopnosti pre aktívnu tuberkulózu zvýšiť o 15 %, ak pracovná neschopnosť z tohto dôvodu trvá dlhšie ako mesiac; zvýšenie sa môže priznať najskôr od začiatku druhého mesiaca trvania tejto pracovnej neschopnosti. Po čas ústavného ošetrovania môže sa zvýšené nemocenské vyplatiť len vtedy, ak má umelec nezaopatrené dieťa; pri rozhodovaní o priznaní zvýšeného nemocenského sa prihliada na sociálne pomery umelcovej rodiny.

(6) Ak sa poskytuje nemocenské podľa tohto dielu vyhlášky za tú istú dobu popri nemocenskom poskytovanom podľa iných predpisov, určí sa nemocenské podľa tohto dielu vyhlášky najvyššie sumou, ktorá spolu s nemocenským poskytovaným podľa iných predpisov neprevýši za deň sumu 90 Kčs, prípadne pri zvýšení pre aktívnu tuberkulózu sumu 100 Kčs.

§ 66
Peňažná pomoc v materstve

(1) Peňažná pomoc v materstve umelkyne sa poskytuje za kalendárne dni a je

príjmový stupeň	za prvých 18 týždňov	od 19. týždňa			
Kčs mesačne	Kčs denne	v súvislosti s pôrodom			
		prvého dieťaťa	druhého dieťaťa	tretieho a ďalšieho dieťaťa	pre osamelé matky
		Kčs denne			
2500	7	5	5	5	7
500	13	9	9	9	13
1 000	26	12	14	17	20
1 500	40	18	22	27	31
2 000	52	23	29	35	40
2 500	64	28	36	43	50

(2) Peňažná pomoc v materstve sa poskytuje aj umelkyni, ktorej patrí obdobná dávka z nemocenského poistenia (nemocenskej starostlivosti) podľa iných predpisov; ustanovenie § 65 ods. 6 platí obdobne.

§ 67
Jednorazové dávky

Podpora pri narodení dieťaťa sa neposkytne, pokiaľ patria umelkyni alebo rodinnej príslušníčke umelca obdobné dávky z nemocenského poistenia (nemocenskej starostlivosti) podľa iných predpisov;*) to platí tiež o nároku umelca alebo jeho pozostalých na pohrebné.

§ 68
Započet do doby neprerušeného zamestnania

Ak vstúpi umelec po skončení povinného zabezpečenia do zamestnania, použijú sa pre určenie dĺžky neprerušeného zamestnania v tom istom podniku primerane predpisy platné pre pracovníkov; pritom sa doba povinného zabezpečenia umelca posudzuje ako doba zamestnania.

Dôchodkové zabezpečenie

§ 69
Základ pre výpočet dôchodku

(1) Pre výpočet priemerného mesačného zárobku sa považuje za hrubý zárobok príjmový stupeň, do ktorého bol umelec zaradený.

(2) Za hrubý zárobok za dobu pred 1. májom 1960 sa považujú

a) v dobe od 1. októbra 1948 do 31. decembra 1956 vymeriavacie základy, do ktorých bol umelec v tom čase zaradený,

b) v dobe od 1. januára 1957 do 30. apríla 1960 vymeriavacie základy (príjmové stupne), podľa ktorých umelec platil poistné.

§ 70
Starobný dôchodok

(1) Ak netrvalo zabezpečenie podľa tohto dielu vyhlášky bezprostredne predo dňom vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite aspoň 10 rokov, neprihliada sa pri určení priemerného mesačného zárobku na príjem dosiahnutý činnosťou umelca v čase, keď bol dobrovoľne zabezpečený. Ak umelec dovŕši dobu 10 rokov nepretržitého zabezpečenia podľa tohto dielu vyhlášky až po vzniku nároku na starobný dôchodok, prizná sa mu odo dňa dovŕšenia tejto doby zabezpečenia, ak je to pre neho výhodnejšie, starobný dôchodok novo vypočítaný ku dňu vzniku nároku na dôchodok z priemerného mesačného zárobku, pri určení ktorého sa prihliadne aj k príjmu dosiahnutému umelcom v čase, keď bol dobrovoľne zabezpečený.

(2) Umelcovi, ktorý vykonáva svoju činnosť po vzniku nároku na starobný dôchodok a má z nej po zrážke skutočných režijných nákladov (§ 61 ods. 2) príjem vyšší ako 6 000 Kčs ročne, sa starobný dôchodok neposkytne. Pre umelcov starších ako 65 rokov a umelkyne staršie ako 60 rokov, ktorých príjem presahuje uvedenú sumu, platia o výplate starobného dôchodku a o zvyšovaní nároku na tento dôchodok predpisy platné pre pracovníkov. Za dobu, po ktorú sa neposkytuje starobný dôchodok, zvyšuje sa nárok na tento dôchodok za každý rok činnosti, z ktorej je umelec zabezpečený a ktorá sa vykonáva po vzniku nároku na starobný dôchodok, podľa predpisov platných pre pracovníkov.

Spoločné ustanovenia

§ 71
Konanie. Súčinnosť vrcholných ideových organizácií umelcov

(1) Vrcholné ideové organizácie umelcov spolupôsobia pri vykonávaní zabezpečenia umelcov a pri príprave podkladov potrebných pre rozhodovanie o dávkach, najmä

a) podávajú vyjadrenie o tom, ktorých kultúrnych pracovníkov možno uznať za umelcov,

b) sledujú činnosť umelcov a určujú začiatok a koniec tejto činnosti pre vznik a zánik zabezpečenia,

c) podávajú vyjadrenie o výške príjmov umelcov a o ich hospodárskom postavení v čase pracovnej neschopnosti.

(2) Prihlášky do zabezpečenia a odhlášky z neho sa podávajú okresnému národnému výboru prostredníctvom vrcholných ideových organizácií. Pokiaľ ide o vedeckých pracovníkov, podávajú sa

prihlášky a odhlášky priamo okresnému národnému výboru, ktorý taktiež sám zisťuje výšku príjmu vedeckých pracovníkov a ich hospodárske postavenie v čase choroby.

(3) Pôsobnosť, ktorá podľa tejto vyhlášky patrí príslušnej vrcholnej ideovej organizácii umelcov, vykonávajú

a) vo veciach vedeckých pracovníkov Ústredný výbor Odborového sväzu zamestnancov školstva a kultúry podľa zásad dohodnutých s Československou akadémiou vied,

b) vo veciach artistov organizácie, ktorým prislúcha organizovať a vykonávať artistickú činnosť podľa zákona č. 82/1957 Zb. a predpisov vydaných podľa neho,

c) vo veciach hudobníkov z povolania a estrádnych umelcov organizácie uvedené v § 59 ods. 3,

d) vo veciach spisovateľov a prekladateľov literárnych diel, ktorí nie sú členmi Sväzu československých spisovateľov, Československé ústredie knižnej kultúry.

Tretí diel

Oddiel 1
Účastníci prípravy na obranu Československej socialistickej republiky

§ 72
K § 41 ods. 1 písm. b) zákona

(1) Za účasť na príprave na obranu Československej socialistickej republiky sa považuje účasť na akcii, ktorá je vopred organizovaná a označená ako príprava na túto obranu a sa tiež tak vykonáva.

(2) Kto utrpel úraz (chorobu z povolania) pri príprave alebo v priamej súvislosti s ňou, je povinný ohlásiť to bez meškania zložke, ktorá organizovala prípravu; to platí obdobne pre pozostalých po ňom.

(3) Zložka, ktorá organizuje prípravu, je povinná spolupôsobiť pri zisťovaní skutočností, ktoré sú rozhodné pre posúdenie nárokov podľa tohto oddielu a vydávať o týchto skutočnostiach potvrdenia. Je taktiež povinná ohlásiť úraz (chorobu z povolania) okresnému národnému výboru najneskôr do osem dní po vykonanom vyšetrení.

Oddiel 2
Zabezpečenie členov rodín občanov vykonávajúcich službu v ozbrojených silách

K § 43 až 49 a § 143 ods. 3 zákona

§ 73
K § 43 ods. 1 a § 44 zákona

(1) Službou v ozbrojených silách sa rozumie

a) základná služba (§ 27 Branného zákona č. 92/1949 Zb. v znení zákona č. 19/1958 Zb.),

b) náhradná služba (§ 28 Branného zákona),

c) ďalšia služba (§ 37 Branného zákona),

d) vojenské cvičenie (§ 39 Branného zákona),

e) mimoriadna služba (§ 46 ods. 1 Branného zákona),

f) osobitná služba (§ 46 ods. 2 Branného zákona), s výnimkou osobitnej služby príslušníkov Verejnej bezpečnosti a Štátnej bezpečnosti,

g) osobné úkony pre potrebu ozbrojených síl (§ 45 Branného zákona).

(2) Ak vojak vykonáva po skončení jedného druhu bezprostredne ten istý alebo iný druh služby v ozbrojených silách, posudzuje sa nadväzujúca služba z hľadiska nároku na zaopatrovací príspevok ako pokračovanie predchádzajúcej služby.

(3) Zaopatrovací príspevok sa poskytuje tým členom rodiny vojaka, ktorí majú trvalý pobyt na území Československej socialistickej republiky.

(4) Za nezaopatrené dieťa sa považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky; potom až do 25. roku veku, ak sa sústavne pripravuje na budúce povolanie predpísaným výcvikom alebo štúdiom alebo je invalidné [§ 33 ods. 3 písm. b) a c) zákona]. Za nezaopatrené sa nepovažuje dieťa, ktoré má bezplatné úplné ústavné alebo internátne zaopatrenie z prostriedkov rozpočtových, hospodárskych alebo iných organizácií.

(5) Za dieťa vojaka sa považuje i dieťa, ktoré prevzal do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov, ak s ním žilo do dňa jeho nástupu služby v ozbrojených silách v spoločnej domácnosti a vojak sa oň staral, pretože otec dieťaťa zomrel alebo je nezvestný.

(6) Podmienka spoločnej domácnosti je splnená, aj keď manželka, dieťa vojaka alebo dieťa, ktoré vojak prevzal do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov, žijú oddelene zo závažných dôvodov, najmä z bytových, zdravotných, hospodárskych alebo vzdelávacích dôvodov. Za závažný dôvod, pre ktorý manželka alebo družka nemôže byť zárobkovo činná, považuje sa napr. tehotnosť počínajúc štvrtým mesiacom, štúdium, starostlivosť o zdravé dieťa predškolského veku staršie ako tri roky, ak starostlivosť oň nemožno zabezpečiť inak, a pod.

(7) Starostlivosť o dieťa vo veku do troch rokov sa kladie na roveň starostlivosť o invalidné dieťa staršie ako tri roky až do skončenia 18. roku jeho veku, ktoré potrebuje stálu starostlivosť a nemôže byť umiestnené v ústave sociálnej starostlivosti.

(8) Zaopatrovací príspevok možno poskytovať v prípadoch hodných zreteľa tiež plnoletej príbuznej manželky vojaka za podmienok ustanovených v § 44 ods. 1 písm. e) zákona.

§ 74
K § 44 ods. 2 písm. a) zákona

(1) Zaopatrovací príspevok sa môže poskytovať tiež rodičom, starým rodičom, občanom, ktorí sa starali o vojaka ako rodičia, svokrovi a svokre, tesťovi a testinej vojaka, ktorí sú starší ako 65 rokov alebo úplne invalidní a sú sociálne odkázaní, pokiaľ im vojak poskytoval prostriedky na výživu aspoň po čas troch mesiacov predo dňom nástupu služby v ozbrojených silách.

(2) Zaopatrovací príspevok pre občanov uvedených v predchádzajúcom odseku je 300 Kčs mesačne na osobu, nemôže však byť vyšší, než je priemerná suma, ktorú im vojak pravidelne poskytoval v posledných troch kalendárnych mesiacoch pred nástupom služby v ozbrojených silách.

(3) Zaopatrovací príspevok sa kráti o sumu, o ktorú úhrn zaopatrovacieho príspevku a čistého príjmu občanov uvedených v odseku 1 prevyšuje sumu 300 Kčs mesačne; ak ide o manželskú dvojicu alebo o druha s družkou, kráti sa úhrn ich zaopatrovacích príspevkov o sumu, o ktorú tento úhrn spolu s čistým príjmom manželskej dvojice (druha a družky) prevyšuje sumu 600 Kčs mesačne.

§ 75
K § 44 ods. 2 písm. b) zákona

Slobodnému, ovdovenému, rozvedenému alebo osamelému vojakovi a vojakovi, ktorého manželka, družka alebo plnoletá príbuzná sa stará o jeho dieťa a má čistý príjem bez prídavkov na deti najviac 600 Kčs mesačne, a vojačke za rovnakých podmienok môže sa poskytovať príspevok na úhradu za užívanie bytu a za služby s tým spojené až do sumy 150 Kčs mesačne. Tento príspevok možno tiež poskytnúť, ak sa nevypláca manželke, družke alebo plnoletej príbuznej vojaka zaopatrovací príspevok z dôvodov uvedených v § 49 ods. 2 zákona.

§ 76
K § 45 ods. 2 zákona

Za príjem dieťaťa sa nepovažuje náhodný zárobok za brigádu, zárobok za prácu počas školských prázdnin, prospechové štipendium ani výživné.

§ 77
K § 47 zákona

(1) Priemer čistých zárobkov vojaka zisťuje sa pre účely zaopatrovacieho príspevku z príjmov, ktoré sú započítateľné pre určenie priemerného mesačného zárobku (§ 13) po zrážke dane zo mzdy, prípadne z príjmov, ktoré sú započitateľné pre zaradenie umelca do príjmového stupňa (§ 61) po zrážke dane z literárnej a umeleckej činnosti.

(2) Ak mal vojak v rozhodnej dobe niekoľko druhov príjmov z pracovnej činnosti, napr. z pracovného pomeru a z činnosti v jednotnom roľníckom družstve, zisťuje sa priemer čistých zárobkov zo súčtu všetkých príjmov (§ 13 ods. 6 až 9).

(3) U vojakov, ktorí boli v posledných 12 kalendárnych mesiacoch pred nastúpením služby v ozbrojených silách učňami alebo študentami, považuje sa za príjem z pracovnej činnosti v týchto kalendárnych mesiacoch suma 800 Kčs mesačne, pokiaľ odmena učňa alebo skutočný zárobok študenta dosiahnutý pri výrobnej práci nie je vyšší.

(4) Z doby rozhodnej pre výpočet priemeru čistých zárobkov vojaka sa vylučuje doba služby v ozbrojených silách, doba pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz a doba účasti na odbornom a politickom školení; ak sa vylučujú tieto doby, nezapočítavajú sa ani príjmy v nich dosiahnuté.

§ 78
Zabezpečenie umelcov v čase vojenského cvičenia

K § 143 ods. 2 zákona

(1) Podľa ďalších ustanovení poskytuje sa umelcom (§ 59 ods. 1 a 3) zaopatrovací príspevok v čase výkonu vojenského cvičenia alebo inej obdobnej služby v ozbrojených silách s výnimkou vojenskej základnej a náhradnej služby, ak ich dôchodkové zabezpečenie trvalo bezprostredne pred nástupom vojenského cvičenia aspoň tri mesiace; splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak sa nemohla splniť z dôvodov všeobecného záujmu alebo z iných vážnych dôvodov.

(2) Do doby trojmesačného trvania dôchodkového zabezpečenia umelca pred nastúpením vojenského cvičenia sa započítava tiež doba štúdia na odbornej škole alebo doba trvania pracovného pomeru umelca, ak bezprostredne predchádzali umeleckej činnosti.

(3) Zaopatrovací príspevok je za každý mesiac vojenského cvičenia

a) 400 Kčs, ak nie je tu žiadna z osôb uvedených v odseku 5,

b) 520 Kčs, ak je tu jedna z uvedených osôb,

c) 720 Kčs, ak sú tu dve z uvedených osôb,

d) 760 Kčs, ak sú tu tri alebo viac takýchto osôb.

(4) Zaopatrovací príspevok umelca sa znižuje o sumy, ktoré umelec príjme v čase vojenského cvičenia za svoju umeleckú činnosť.

(5) Pri vymeriavaní zaopatrovacieho príspevku podľa odseku 3 sa prihliada na tieto osoby:

a) na manželku, maloleté deti a vnukov, ak žijú s umelcom trvale v spoločnej domácnosti;

b) na iné osoby, ak nemajú vlastný príjem presahujúci sumu 200 Kčs mesačne a žijú s umelcom v spoločnej domácnosti, alebo s ním síce v spoločnej domácnosti nežijú, avšak umelec im pravidelne prispieval na výživu pred nástupom služby v ozbrojených silách aspoň sumou 100 Kčs mesačne.

(6) V čase, za ktorý umelcovi patrí zaopatrovací príspevok podľa týchto ustanovení, nepatrí členom jeho rodiny zaopatrovací príspevok podľa iných predpisov.*)

§ 79
Výplata zaopatrovacieho príspevku

Zaopatrovací príspevok sa zaokrúhľuje na celé koruny nahor a vypláca sa v určenom výplatnom termíne na bežný mesiac. Za časť kalendárneho mesiaca sa vypláca pomerný diel, a to za každý deň služby v ozbrojených silách tridsatina mesačného zaopatrovacieho príspevku.

§ 80
Uplatnenie nároku

(1) Nárok na zaopatrovací príspevok sa uplatňuje na miestnom (mestskom) národnom výbore, v obvode ktorého má člen rodiny vojaka trvalý pobyt, prípadne v obvode ktorého mal umelec trvalý pobyt naposledy pred nástupom služby v ozbrojených silách. Miestny (mestský) národný výbor overí skutočnosti uvedené v prihláške o zaopatrovací príspevok, a prihlášku postúpi okresnému národnému výboru.

(2) O poskytnutí zaopatrovacieho príspevku rozhoduje okresný národný výbor,**) v obvode ktorého mal vojak naposledy trvalý pobyt pred nástupom vojenskej služby. Tento národný výbor vyrozumie o priznaní zaopatrovacieho príspevku aj vojenský útvar, príslušníkom ktorého je vojak.

§ 81
Súbeh nárokov na zaopatrovací príspevok

Ak sú u toho istého oprávneného splnené podmienky pre poskytnutie zaopatrovacieho príspevku podľa rôznych predpisov, patrí len jeden, a to vyšší.

DRUHÁ ČASŤ
Zabezpečenie dôchodcov v chorobe

K § 51 zákona

§ 82

(1) Zabezpečenie v chorobe sa poskytuje dôchodcom, ak sa podmienky rozhodné pre nárok na jeho priznanie splnili

a) v čase, keď dôchodca poberá dôchodok,

b) v čase, keď sa dôchodok nevypláca, avšak nárok na dôchodok trvá,

c) v čase, keď dôchodok bol odňatý, avšak rozhodnutie o odňatí dôchodku nenadobudlo dosiaľ právoplatnosť,

d) v ochrannej lehote 42 dní, ktorá začína dňom nasledujúcim po dni, keď rozhodnutie o odňatí dôchodku nadobudlo právoplatnosť. Ak však vznikne pred uplynutím tejto lehoty nemocenské poistenie (zabezpečenie v chorobe, nemocenská starostlivosť) podľa iných predpisov, končí sa ochranná lehota dňom vzniku tohto poistenia (zabezpečenia v chorobe, nemocenskej starostlivosti).

(2) Ustanovenia predchádzajúceho odseku sa nevzťahujú na dôchodcov, ktorí boli v čase poberania dôchodku účastní nemocenského poistenia ako pracovníci a ktorým z tohto poistenia dosiaľ plynie ochranná lehota.

§ 83

(1) Zabezpečenie v chorobe sa poskytuje za podmienok uvedených v § 82 tiež:

a) manželke (manželovi),

b) deťom do skončenia povinnej školskej dochádzky; potom do dosiahnutia veku 25 rokov, ak sa sústavne pripravujú na budúce povolanie predpísaným výcvikom alebo štúdiom, alebo sú invalidné [§ 33 ods. 3 písm. b) a c) zákona].

(2) Zabezpečenie v chorobe sa poskytuje za podmienok uvedených v § 82 tiež, pokiaľ sú výživou prevažne odkázaní na dôchodcu:

a) deťom, ktoré dôchodca prevzal do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov, vnukom a súrodencom do skončenia povinnej školskej dochádzky; potom do dosiahnutia veku 25 rokov, ak sa sústavne pripravujú na budúce povolanie predpísaným výcvikom alebo štúdiom alebo sú invalidné,

b) rodičom, starým rodičom, svokrovi a svokre, tesťovi a testinej,

c) sestre alebo dcére, ktorá vedie ovdovenému alebo rozvedenému dôchodcovi domácnosť, pokiaľ sa v nej stará o jeho dieťa vo veku do skončenia povinnej školskej dochádzky,

d) družke, pokiaľ žije s dôchodcom v spoločnej domácnosti aspoň tri mesiace.

(3) Zabezpečenie v chorobe sa poskytuje tiež bývalej manželke (manželovi) dôchodcu, pokiaľ dôchodca má voči nej vyživovaciu povinnosť.

TRETIA ČASŤ
Spoločné ustanovenia o dávkach

§ 84
Výplata dávok inej osobe

K § 55 ods. 2 zákona

Ak vyžaduje výživa detí a manželky dôchodcu, ktorý odpykáva trest odňatia slobody dlhší ako jeden mesiac alebo bol vzatý do väzby, aby sa im vyplácala časť dôchodku, vypláca sa manželke a deťom dôchodcu časť jeho dôchodku až do výšky 60 %; pritom sa prihliada najmä na sumy z pracovnej odmeny odsúdeného, ktoré sa poskytujú na úhradu potrieb rodiny, a na to, či sa manželka dôchodcu stará o deti a či sa môže zapojiť do práce.

§ 85
Krátenie dôchodku pre súbeh s iným príjmom

K § 59 ods. 2 zákona

Krátenie dôchodku pre súbeh s príjmom zo zárobkovej činnosti sa vykoná najprv predbežne podľa príjmu pravdepodobne očakávaného na podklade oznámenia dôchodcu alebo závodu, v ktorom dôchodca pracuje; takto krátený dôchodok sa vypláca ako preddavok. Po uplynutí šesť kalendárnych mesiacov zárobkovej činnosti dôchodcu sa zistí hrubý príjem z tejto činnosti, krátenie sa upraví podľa priemerného príjmu dosiahnutého v tomto čase a vyplatené preddavky sa zúčtujú. Dôchodok sa naďalej vypláca v preddavkoch zodpovedajúcich novej úprave krátenia a preddavky sa zúčtujú po uplynutí obdobia šesť mesiacov.

§ 86
Osobitná daň z dôchodku

K § 64 ods. 2, 4 a 5 zákona

(1) Osobitnej dani z dôchodku podlieha úhrn dôchodkov, aj keby niektorý z nich sám osebe nepodliehal tejto dani.

(2) Starobným (invalidným) dôchodkom nezníženým o osobitnú daň z dôchodku, z ktorého sa vymeriava vdovský alebo sirotský dôchodok a na ktorý vznikol nárok po 30. júni 1964, sa rozumie starobný (invalidný) dôchodok vypočítaný podľa ustanovení platných pre tento dôchodok*) bez prihliadnutia na ustanovenia o osobitnej dani z dôchodku (§ 63 a 64 zákona).

(3) Ak ide o súbeh dvoch alebo viac dôchodkov so zárobkom, určí sa osobitná daň z dôchodku pripadajúca na ten ktorý dôchodok pomerným dielom z dane vymeranej z úhrnu dôchodkov určeným podľa ich výšky.

§ 87
K § 65 zákona

(1) Osobitná daň z dôchodku sa vymeriava podľa tabuľky obsiahnutej v prílohe.

(2) Výdavky na dávky dôchodkového zabezpečenia sa rozpočtujú a účtujú sumami zodpovedajúcimi výške dôchodkov po zrážke osobitnej dane.

ŠTVRTÁ ČASŤ
Služby sociálneho zabezpečenia

Prvý diel
Starostlivosť o občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou

§ 88
Občania so zmenenou pracovnou schopnosťou

Evidencia týchto občanov

(1) Občan má pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav (§ 17 ods. 1) podstatne obmedzený výber zamestnania, ak mu jeho zachované funkčné schopnosti umožňujú vykonávať len podstatne menší okruh zamestnaní v porovnaní so zdravým pracovníkom.

(2) Podstatne obmedzený výber zamestnania má spravidla občan, ak

a) môže vykonávať sústavné zamestnanie len po osobitnej príprave na povolanie, alebo

b) je schopný vykonávať doterajšie alebo iné rovnako kvalifikované zamestnanie len za zvlášť uľahčených pracovných podmienok, alebo

c) je schopný vykonávať len iné menej kvalifikované zamestnanie, alebo

d) má značne sťažené všeobecné životné podmienky.

(3) Za občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou sa vždy považujú požívatelia čiastočného invalidného dôchodku. Požívatelia invalidného dôchodku a vdovského, sirotského alebo sociálneho dôchodku alebo dôchodku manželky, ktoré boli priznané pre invaliditu, sú občanmi so zmenenou pracovnou schopnosťou, len ak bez vážneho zhoršenia zdravotného stavu

a) sú schopní vykonávať sústavné zamestnanie celkom neprimerané ich skorším schopnostiam a spoločenskému významu doterajšieho povolania, alebo len za celkom mimoriadnych podmienok (§ 17 ods. 3),

b) ich zachované funkčné schopnosti po potrebnej liečbe, prípadne liečebnej rehabilitácii, pripúšťajú vykonávať pracovnú rehabilitáciu.

(4) Okresné národné výbory vedú v evidencii občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a údaje o ich pracovnom uplatnení v jednotlivých závodoch okresu.

K § 68 zákona

§ 89
Pracovná rehabilitácia

Pracovná rehabilitácia sa vykonáva najmä tým, že sa občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou

a) poskytujú odborné porady pre voľbu povolania a informácie o voľných vhodných pracovných (učebných) miestach,

b) odporúčajú vhodné zamestnania a zabezpečuje umiestnenie na vhodné pracovné miesta,

c) poskytuje príprava na povolanie a umožňuje získať potrebnú kvalifikáciu.

§ 90
Príprava na povolanie

Príprava na povolanie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou sa vykonáva so zreteľom na ich zdravotný stav a v súlade s potrebami národného hospodárstva

a) v závodoch výcvikom na pracoviskách, v kurzoch alebo vo výcvikových zariadeniach závodov,

b) vo výcvikových kurzoch, strediskách alebo iných zariadeniach národných výborov,

c) v kurzoch spoločenských alebo iných organizácií,

d) štúdiom.

Príprava na povolanie sa vykonáva podľa učebných plánov a osnov a ukončuje sa záverečnou učňovskou, kvalifikačnou alebo inou záverečnou skúškou.

§ 91
Úhrada nákladov pri príprave na povolanie

(1) Ak závod uskutočňuje podľa § 90 písm. a) prípravu na povolanie vlastných pracovníkov, znáša náklady spojené s touto prípravou. Ak závod poskytne prípravu na povolanie aj občanom, ktorí sú pracovníkmi iného závodu, uhradí náklady spojené s prípravou tento závod. Ak poskytne závod prípravu na povolanie občanom, ktorí nie sú v pracovnom pomere, uhradí náklady okresný národný výbor, ktorý vyslal občanov na prípravu na povolanie.

(2) Náklady spojené s prípravou na povolanie podľa § 90 písm. b), ako i náklady na zriadenie a prevádzku výcvikových stredísk, uhradzuje národný výbor, ktorý organizuje prípravu na povolanie.

(3) Náklady spojené s prípravou na povolanie podľa § 90 písm. c) znáša organizácia, ktorá usporadúva kurzy. Ak okresný národný výbor vyšle občana so zmenenou pracovnou schopnosťou do takéhoto kurzu, uhradí organizácii usporiadajúcej kurz náklady spojené s prípravou vyslaných občanov alebo kurzovné.

(4) Ak sa vykonáva príprava na povolanie podľa § 90 písm. d), uhradí prípadné náklady (napr. školné, kurzovné) za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou okresný národný výbor. Ak sa táto príprava vykonáva v liečebnom zariadení štátnej zdravotníckej správy, znáša náklady národný výbor, ktorý ju organizuje spolu s liečebným zariadením.

(5) Náklady podľa predchádzajúcich odsekov sa neuhradzujú, ak si občan so zmenenou pracovnou schopnosťou zvyšuje kvalifikáciu pri výkone svojho pravidelného zamestnania.

§ 92
Pracovné uplatnenie K § 69 zákona

(1) Výber vhodných pracovných miest pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou vykonáva závodný (dielenský) lekár, prípadne obvodný alebo iný lekár, určený riaditeľom okresného ústavu národného zdravia a zástupca vedenia závodu (technik, technológ) za účasti funkcionára základnej organizácie Revolučného odborového hnutia; zástupca národného výboru sa môže vždy zúčastniť tohto výberu.

(2) Plánom zamestnanosti občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou určí každoročne okresný národný výbor závodu, koľko občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou je povinný celkove zamestnávať na vhodných pracovných miestach; pritom prihliada na potreby národného hospodárstva a na miestne podmienky. Ústredným orgánom, národným výborom, súdom, prokuratúram, rozpočtovým organizáciám ministerstiev národnej obrany a vnútra a spoločenským organizáciám sa plán zamestnanosti občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou neurčuje.

(3) Technickými a organizačnými opatreniami zabezpečujú závody na svoj náklad najmä potrebnú úpravu pracovných podmienok (napr. zamestnávanie na skrátený pracovný čas), úpravu pracovísk, zriadenie osobitných dielní (pracovísk), prípravu na povolania občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a zvyšovanie kvalifikácie týchto občanov pri výkone ich pravidelného zamestnania.

(4) Národné výbory v spolupráci s orgánmi výrobného družstevníctva dbajú, aby zloženie členskej základne v družstvách invalidov zodpovedalo vzorovým stanovám; v spolupráci s orgánmi Sväzu československých invalidov dbajú, aby v jeho prevádzkárňach boli prevažne zamestnávaní občania úplne invalidní (§ 17 ods. 1) a iní pracovníci len, pokiaľ je to pre prevádzku nevyhnutne potrebné.

(5) Občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným poškodením, ktorí nemôžu pracovať v bežnej prevádzke ani za osobitných úľav, občanom, ktorí pre nepriaznivý zdravotný stav môžu privykať na prácu len postupne, ako aj pracovníkom, ktorí pre ohrozenie zdravia nie sú dočasne spôsobilí vykonávať doterajšie ani iné vhodné zamestnanie, poskytujú závody vhodné pracovné uplatnenie v osobitných dielňach (pracoviskách), kde je výrobný program upravený s ohľadom na zdravotný stav týchto občanov.

§ 93
Starostlivosť o mladistvých K § 70 zákona

(1) Podstatne obmedzený výber zamestnania má spravidla mladistvý, ktorý pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav (§ 17 ods. 1)

a) môže sa pripravovať len na podstatne obmedzený okruh kvalifikovaných povolaní, alebo

b) môže vykonávať len podstatne obmedzený okruh zamestnaní, ktoré nevyžadujú predchádzajúcu prípravu, alebo

c) môže sa pripravovať na povolanie len v osobitných zariadeniach štátnej správy.

(2) Závody sú povinné prijímať na miesta vyhradené pre mladistvých so zmenenou pracovnou schopnosťou prednostne týchto mladistvých. Školy prijímajú prednostne mladistvých so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorých odporučila okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia pre štúdium, ak mladiství splňujú aj ostatné podmienky pre prijatie na štúdium.

(3) Mladistvým so zmenenou pracovnou schopnosťou, na ktorých nepatria prídavky na deti (výchovné, sirotský dôchodok) a pre ktorých sa okresnému národnému výboru nepodarilo včas zabezpečiť štúdium ani učebný alebo pracovný pomer, sa poskytuje príspevok pred umiestnením vo výške 120 Kčs mesačne; mladistvým, ktorí sa pripravujú na povolanie podľa odporučenia okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia štúdiom na špecializovaných školách a inštitútoch, návšteva ktorých nezakladá nárok na výplatu prídavkov na deti (výchovné), poskytuje sa príspevok po čas prípravy na povolanie vo výške 120 Kčs mesačne.

Hmotné zabezpečenie K § 72 zákona

§ 94
Príspevok pred umiestnením

(1) Ak nemožno občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý nie je v pracovnom pomere, zabezpečiť vhodné pracovné miesto alebo prípravu na povolanie, poskytuje mu okresný národný výbor príspevok pred umiestnením. Príspevok sa poskytuje po 15 dňoch v mesačných splátkach pozadu odo dňa, keď občan požiadal na okresnom národnom výbore o pracovné umiestnenie, alebo odo dňa, keď mu okresný národný výbor odporučil prípravu na povolanie,

prípadne odo dňa, keď občan takúto prípravu skončil; príspevok sa vypláca do dňa nástupu do zamestnania alebo prípravy na povolanie.

(2) Príspevok pred umiestnením

a) sa poskytuje požívateľovi čiastočného invalidného dôchodku vo výške rozdielu medzi invalidným dôchodkom, na výplatu ktorého by mal oprávnený nárok, keby bol uznaný za úplne invalidného a medzi vyplácaným dôchodkom (úhrnom vyplácaných dôchodkov) bez výchovného, najvyššie však v sume 300 Kčs mesačne,

b) sa môže poskytnúť podľa sociálnych pomerov občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý požíva iný než čiastočný invalidný dôchodok nižší ako 300 Kčs mesačne, a to vo výške rozdielu medzi sumou 300 Kčs mesačne a vyplácaným dôchodkom (úhrnom vyplácaných dôchodkov) bez výchovného,

c) sa môže poskytnúť občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý nepožíva dôchodok, vo výške 50 až 300 Kčs mesačne podľa sociálnych pomerov.

(3) Príspevok pred umiestnením sa môže zvýšiť až o 200 Kčs mesačne na každého rodinného príslušníka, ktorý žije v spoločnej domácnosti s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou, ak to odôvodňujú sociálne pomery rodiny.

(4) Ak sa stane žiadateľ o pracovné umiestnenie, ktorému nepatrí nemocenské, práceneschopným, vypláca sa mu príspevok najdlhšie po čas 60 dní pracovnej neschopnosti v kalendárnom roku.

(5) Príspevok pred umiestnením sa neposkytuje občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý poberá nemocenské, alebo si zavinil stratu posledného zamestnania, alebo sám rozviazal svoj pracovný pomer bez vážneho dôvodu, alebo odmietol nastúpiť vhodné pracovné miesto či prípravu na povolanie odporučené okresným národným výborom. Príspevok sa neposkytuje ani občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorému bol dôchodok znížený alebo odňatý podľa osobitných predpisov.*)

§ 95
Príspevok po dobu prípravy na povolanie

(1) Občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý sa pripravuje na povolanie (§ 90), poskytuje okresný národný výbor príspevok po dobu prípravy na povolanie.

(2) Príspevok po dobu prípravy na povolanie sa poskytuje vo výške základnej časovej tarify kvalifikačnej triedy práce (dolná hranica platového rozpätia) príslušného povolania, pre ktoré sa príprava vykonáva. Ak dostáva občan so zmenenou pracovnou schopnosťou počas prípravy na povolanie odmenu za vykonanú prácu, zníži sa príspevok po dobu prípravy na povolanie o túto hrubú odmenu.

(3) Ak požíva občan so zmenenou pracovnou schopnosťou dôchodok, vypočíta sa príspevok po dobu prípravy na povolanie tak, že súčet odmeny za vykonanú prácu, vyplácaného dôchodku (úhrnu dôchodkov) a príspevku zníženého podľa predchádzajúceho odseku sa porovná s priemerným mesačným zárobkom, z ktorého bol dôchodok vymeraný; ak tento súčet prevyšuje priemerný mesačný zárobok, kráti sa znížený príspevok ďalej o sumu, o ktorú súčet prevyšuje priemerný mesačný zárobok. Ak je to však pre dôchodcu výhodnejšie alebo ak nebol dôchodok vymeraný z priemerného mesačného zárobku, kráti sa znížený príspevok o sumu, o ktorú uvedený súčet prevyšuje základnú časovú tarifu kvalifikačnej triedy práce (dolnú hranicu platového rozpätia) príslušného povolania.

(4) Ak občan so zmenenou pracovnou schopnosťou dostáva po dobu prípravy na povolanie bezplatné ubytovanie a stravovanie, poskytuje sa príspevok po dobu prípravy na povolanie vo výške 100 Kčs mesačne; to platí tiež, ak sa poskytuje len bezplatné stravovanie.

(5) Príspevok po dobu prípravy na povolanie sa môže zvýšiť až o 200 Kčs mesačne na každého rodinného príslušníka, ktorý žije v spoločnej domácnosti s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou, ak to odôvodňujú sociálne pomery rodiny.

(6) Pre výplatu príspevku po dobu prípravy na povolanie platí obdobne § 94 ods. 4. Ak občan so zmenenou pracovnou schopnosťou neplní počas prípravy na povolanie uložené povinnosti, môže sa príspevok vyplácať v nižšej sume, prípadne zastaviť. Príspevok po dobu prípravy na povolanie sa neposkytuje občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý poberá nemocenské.

§ 96
Náhrada nevyhnutných výdavkov

Občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou poskytujú sa pri príprave na povolanie bezplatne nevyhnutné školské potreby a učebnice. Ďalej sa im poskytuje najmä

a) úhrada výbavy potrebnej na vykonávanie prípravy na povolanie až do výšky 400 Kčs,

b) cestovné a podľa potreby i nocľažné za cestu z bydliska do miesta prípravy na povolanie a späť pri začatí a ukončení prípravy; v odôvodnených prípadoch možno uhradiť náklady za ďalšie cesty na návštevu rodiny a späť. Náhrada týchto výdavkov sa poskytuje podľa všeobecných predpisov o náhrade cestovných výdavkov.

§ 97
Zabezpečenie pracovného pomeru

K § 73 zákona

(1) Pri rozhodovaní o návrhu závodu na udelenie predchádzajúceho súhlasu na rozviazanie pracovného pomeru s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou prihliada okresný národný výbor najmä,

a) či možno premiestniť pracovníka na iné vhodné pracovné miesto v závode, a to prípadne po predchádzajúcej príprave na povolanie,

b) či možno obstarať pracovníkovi vhodné zamestnanie v inom závode,

c) na sociálne pomery pracovníka.

Okresný národný výbor môže závodu uložiť, aby vykonal vhodné opatrenia, ktoré umožnia občanovi so zmenenou pracovnou schopnosťou zotrvať v pracovnom pomere.

(2) Predchádzajúci súhlas okresného národného výboru na rozviazanie pracovného pomeru s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou nie je potrebný, ak

a) pracovný pomer končí dohodou medzi závodom a pracovníkom,

b) pracovný pomer končí uplynutím skúšobnej doby,

c) pracovný pomer končí uplynutím určitej doby, na ktorú bol dojednaný,

d) závod zrušuje okamžite pracovný pomer,

e) ide o pracovníka prevádzky vo verejnej doprave.

Závod je však povinný aj v týchto prípadoch predbežne oznámiť okresnému národnému výboru skončenie pracovného pomeru s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou a uviesť dôvody.

(3) Závod, v ktorom je vhodné miesto, smie odmietnuť dojednanie pracovného pomeru s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorého mu odporučil okresný národný výbor, len

vtedy, ak

a) pracovník nemá odbornú spôsobilosť vyžadovanú povahou pracovného miesta a závod mu nemôže poskytnúť prípravu na povolanie alebo

b) pracovník nesplňuje ostatné podmienky vyžadované povahou práce a pracoviska alebo

c) prijatie pracovníka by bolo v rozpore so všeobecnými predpismi o vzniku pracovného pomeru.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia obdobne, ak ide o pracovníka, ktorý následkom úrazu alebo choroby stratil schopnosť pre prácu požadovanú na pracovnom mieste, ktoré dosiaľ zastával.

§ 98
Povinnosti závodov

K § 74 zákona

(1) Závody doplňujú stav svojich kvalifikovaných pracovníkov prednostne občanmi so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorým poskytli prípravu na povolanie.

(2) Závody zadávajú domácku a príležitostnú prácu prednostne občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou.

(3) Závod je povinný do troch dní ohlásiť okresnému národnému výboru dojednanie pracovného pomeru s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou; v tej istej lehote je povinný ohlásiť uvoľnené miesta uvedené v zozname vhodných pracovných miest pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a do osem dní od ohlásenia nesmie tieto miesta obsadiť bez súhlasu okresného národného výboru.

(4) Závod je povinný oznámiť okresnému národnému výboru dôvody, pre ktoré odmietol dojednať pracovný pomer s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý mu bol odporučený na prijatie. Ak okresný národný výbor nesúhlasí s dôvodmi odmietnutia, rozhodne o povinnosti závodu prijať občana so zmenenou pracovnou schopnosťou do zamestnania; ak orgán Revolučného odborového hnutia v závode nesúhlasí s týmto rozhodnutím, možno ho uskutočniť len so súhlasom vyššieho odborového orgánu.

(5) Evidencia, ktorú závody vedú o občanoch so zmenenou pracovnou schopnosťou pracujúcich v závode, obsahuje najmä osobné dáta, označenie rozhodnutia, podľa ktorého sa pracovník považuje za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou a údaje o pôvodnej kvalifikácii, o poskytnutej príprave na povolanie a o druhu vykonávanej práce s označením pracoviska, prípadne aký dôchodok pracovník poberá.

Druhý diel
Starostlivosť o občanov ťažko poškodených na zdraví a o starých občanov

K § 76 až 79 zákona

§ 99

(1) Občanom, ktorí nemôžu pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav alebo pre vek uspokojovať svoje životné potreby, ako i občanom, ktorí potrebujú osobitnú pomoc na prekonanie mimoriadne nepriaznivých životných pomerov, poskytujú národné výbory tieto služby sociálneho zabezpečenia:

a) opatrovateľskú službu,

b) stravovanie dôchodcov,

c) inú vecnú pomoc,

d) príspevky,

e) mimoriadne výhody pre občanov trvale ťažko poškodených na zdraví,

f) ústavnú sociálnu starostlivosť.

(2) Služby sociálneho zabezpečenia uvedené v predchádzajúcom odseku, s výnimkou služby pod písm. e), sa poskytujú za úhradu skutočných nákladov; sociálne odkázaným občanom sa však poskytujú celkom alebo sčasti zo štátnych prostriedkov. Za sociálne odkázaného občana sa považuje občan, ktorého výživa nie je zabezpečená ani vlastnými príjmami ani výživným, prípadne príspevkom na výživu od iných osôb.

(3) Občanov, ktorí potrebujú služby, vyhľadávajú národné výbory najmä za pomoci spoločenských organizácií, občianskych výborov a dobrovoľných spolupracovníkov.

(4) Národné výbory poskytujú odkázaným občanom predovšetkým vecnú pomoc; peňažné príspevky poskytujú len vtedy, ak nemožno odstrániť nepriaznivú sociálnu situáciu odkázaného občana vecnou pomocou.

(5) Ústavná sociálna starostlivosť sa poskytuje len občanom, ktorí sú úplne odkázaní na pomoc spoločnosti, predovšetkým telesne a duševne chybnej mládeži, telesne, zmyslove alebo duševne chybným dospelým, trvale chorým občanom a starým osamelým občanom, najmä s nízkymi dôchodkami.

(6) Národné výbory v spolupráci s Revolučným odborovým hnutím a ostatnými spoločenskými organizáciami vytvárajú podmienky, aby sa aj občania ťažko poškodení na zdraví a starí občania mohli podieľať na kultúrnom a spoločenskom živote pracujúcich.

§ 100
Opatrovateľská služba

(1) Opatrovateľská služba spočíva v obstarávaní donáškovej služby, vo vykonávaní nutných bežných prác spojených s udržiavaním domácnosti a vo vykonávaní jednoduchých ošetrovateľských úkonov, ktoré nie sú vyhradené zdravotníckemu pracovníkovi. Opatrovateľská služba sa poskytuje, ak nemôžu potrebnú starostlivosť poskytovať rodinní príslušníci a nemožno ju zabezpečiť ani pomocou spoluobčanov.

(2) Opatrovateľskú službu vykonávajú jednak dobrovoľní spolupracovníci opatrovateľskej služby, jednak opatrovatelia z povolania. Dobrovoľným spolupracovníkom opatrovateľskej služby môže národný výbor vyplácať za výkon opatrovateľskej služby odmenu; výšku odmeny určí podľa rozsahu a obťažnosti úkonov.

§ 101
Stravovanie dôchodcov

Stravovanie dôchodcov sa zabezpečuje v závodných jedálňach, v jedálňach podnikov verejného stravovania, v jedálňach jednotných roľníckych družstiev, prípadne v kluboch dôchodcov. Národné výbory môžu na toto stravovanie poskytnúť sociálne odkázaným občanom príspevok, ktorého výšku určia s prihliadnutím na ich sociálne pomery.

§ 102
Iná vecná pomoc

V naliehavých a odôvodnených prípadoch poskytuje sa sociálne odkázaným občanom vecná pomoc tiež zakúpením nutných životných potrieb alebo zaplatením prác alebo úkonov.

§ 103
Príspevky

(1) Nevidomému môže sa poskytnúť príspevok na zakúpenie pomôcky, ktorú neposkytuje štátna zdravotnícka správa zdarma a ktorú nevidomý nevyhnutne potrebuje spravidla pre výkon zamestnania, pre prípravu na povolanie alebo pre výkon sústavnej verejnej činnosti; môže sa mu poskytnúť tiež príspevok na zakúpenie vodiaceho psa. Ak nevidomý už nepotrebuje pomôcku alebo vodiaceho psa, je povinný ponúknuť ich na kúpu Sväzu československých invalidov.

(2) Nevidomému, ktorý pracuje alebo sa pripravuje na povolanie, možno poskytnúť príspevok na zvýšené výdavky, ktoré súvisia s jeho chybou, až do výšky 200 Kčs mesačne.

(3) Invalidovi s ťažkými chybami nosného a pohybového ústrojenstva, a to predovšetkým so stratou alebo ochrnutím dolných končatín, ktorý potrebuje motorový vozík pre výkon povolania alebo verejnej činnosti, možno poskytnúť príspevok na jeho zakúpenie. Príspevok sa môže poskytnúť aj v iných prípadoch hodných zreteľa, napr. ak invalid nemôže používať mechanický vozík alebo ak jeho používanie ťažko poškodzuje zdravie invalida. Predaj motorového vozíka je invalid povinný neodkladne oznámiť národnému výboru, od ktorého dostal príspevok; tento národný výbor určí, či a akú sumu z poskytnutého príspevku je invalid povinný vrátiť.

(4) Občanovi chorému na tuberkulózu môže sa poskytovať príspevok na úhradu zvýšených nákladov na stravovanie, pokiaľ sa nemôžu uhradiť z vlastného príjmu chorého ani z výživného, prípadne z príspevku na výživu od osôb povinných chorého vyživovať.

(5) Občanovi, ktorého hospodárske pomery odôvodňujú poskytovanie pomoci po dlhší čas, môže sa poskytovať opakujúci sa príspevok.

(6) V mimoriadnych životných situáciách, ktoré vznikajú v dôsledku nepredvídaných udalostí (napr. živelnou pohromou), alebo na úhradu nevyhnutných životných nákladov možno poskytnúť sociálne odkázanému občanovi jednorazový príspevok, pokiaľ nemožno poskytnúť potrebnú pomoc iným spôsobom.

§ 104
Mimoriadne výhody pre občanov trvale ťažko poškodených na zdraví

(1) Mimoriadne výhody sú určené pre občanov, ktorým ich chyba alebo choroba spôsobuje trvalé ťažké poškodenie zdravia, ktoré podstatnou mierou obmedzuje ich pohybovú schopnosť. Sú to ťažké chyby alebo choroby, ktoré spôsobujú, že postihnutý občan buď nemôže dlhší čas stáť alebo nie je schopný dlhšej chôdze, prípadne nemôže používať verejné hromadné dopravné prostriedky bez sprievodcu. Pri určovaní stupňa telesného poškodenia postihnutého občana sa prihliada na všetky chyby, choroby a okolnosti, ktoré vo vzájomnej súvislosti obmedzujú jeho pohybovú schopnosť.

(2) Občanom trvale ťažko poškodeným na zdraví, ktorí nemôžu dlhší čas stáť, môže okresný národný výbor poskytnúť tieto výhody:

a) vyhradené miesto na sedenie vo verejných dopravných prostriedkoch pre pravidelnú hromadnú dopravu osôb okrem vlakov (vozňov), v ktorých je miesto na sedenie viazané na zakúpenie miestenky,

b) prednosť pri osobnom prejednávaní ich vecí, napr. v úradoch, v ordináciách a i.

(3) Občanom trvale ťažko poškodeným na zdraví, ktorí nie sú schopní dlhšej chôdze, možno popri výhodách uvedených v predchádzajúcom odseku poskytnúť tieto ďalšie výhody:

a) bezplatnú dopravu pravidelnými spojmi miestnej hromadnej verejnej dopravy osôb (električkami, trolejbusmi a autobusmi),

b) polovičnú zľavu cestovného v druhej vozňovej triede osobného vlaku a rýchlika a v pravidelných spojoch autobusovej diaľkovej dopravy.

(4) Občanom trvale ťažko poškodeným na zdraví, ktorí nemôžu používať verejné hromadné dopravné prostriedky bez sprievodcu, možno poskytnúť výhody uvedené v odsekoch 2 a 3 a ďalej polovičnú zľavu vstupného na divadelné a filmové predstavenia a iné kultúrne a športové podniky. Ich sprievodcovi sa poskytuje polovičná zľava vstupného na tieto podniky a bezplatná doprava verejnými hromadnými dopravnými prostriedkami. Vodiaci pes sa dopravuje spolu s nevidomým a bezplatne.

(5) Okresný národný výbor môže odňať výhody, ak boli opätovne zneužívané.

(6) Okresný národný výbor vydáva preukaz oprávňujúci na výhody podľa predchádzajúcich odsekov. Preukaz občana trvale ťažko poškodeného na zdraví platí zároveň i pre jeho sprievodcu.

Ústavná sociálna starostlivosť

§ 105
Druhy ústavov sociálnej starostlivosti

Ústavy sociálnej starostlivosti môžu byť zriadené alebo zrušené a ich objekty môžu byť odňaté svojmu účelu len so súhlasom národného výboru vyššieho stupňa, a ak ide o ústav krajského významu, po predchádzajúcom prejednaní so Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia.

§ 106
Ústavy pre telesne chybnú mládež

(1) Ústavy pre telesne chybnú mládež sú určené pre mládež vo veku od 3 do 18 rokov

a) s trvalými ťažšími telesnými chybami, najmä s ťažším poškodením pohybového a nosného ústrojenstva, ak chyba znemožňuje alebo podstatne sťažuje normálny spôsob výchovy, vzdelania a pracovného výcviku,

b) s trvalými ľahšími telesnými chybami, ak nemožno zabezpečiť potrebnú rehabilitáciu v prostredí, v ktorom žijú.

(2) Niektoré ústavy pre telesne chybnú mládež môžu byť vyhradené deťom a mladistvým, ktorí sú popri telesnej chybe postihnutí aj chybným duševným vývojom ľahšieho stupňa, ktorý však nevylučuje vzdelávanie v osobitnej škole zriadenej pri ústave.

(3) V ústavoch pre telesne chybnú mládež sa poskytuje ubytovanie, zaopatrenie, včítane ošatenia, zdravotná starostlivosť, včítane rehabilitácie, a vhodná príprava pre život.

(4) Príprava pre život zahrnuje:

a) predškolskú výchovu pre deti vo veku od 3 do 6 rokov a školskú výchovu pre školopovinné deti,

b) mimoškolskú a mimopracovnú výchovu,

c) prípravu na povolanie, ktorá sa uskutočňuje buď štúdiom na školách mimo ústavu alebo odborným výcvikom; odborný výcvik sa vykonáva v socialistických organizáciách alebo v ústavných dielňach, a to v učebnom pomere,

d) zácvik do jednoduchých prác, na ktoré stačí mladistvý vzhľadom na svoj zdravotný stav.

(5) V ústavoch pre telesne chybnú mládež sa môže poskytovať v potrebnom rozsahu starostlivosť uvedená v odsekoch 3 a 4 tiež deťom a mladistvým, ktorí bývajú mimo ústavu.

§ 107
Ústavy pre duševne chybnú mládež

(1) Ústavy pre duševne chybnú mládež sú určené pre nevzdelávateľnú mládež s ťažším stupňom slabomyseľnosti vo veku od 3 do 25 rokov. Do týchto ústavov môžu sa prijímať tiež nevzdelávateľné duševne chybné deti s pridruženou telesnou alebo zmyslovou chybou.

(2) V ústavoch pre duševne chybnú mládež sa poskytuje ubytovanie, zaopatrenie, včítane ošatenia, zdravotná starostlivosť, včítane primeranej rehabilitácie, a výchova zameraná podľa možností tiež na pracovné uplatnenie.

(3) Pre mládež so stredným stupňom slabomyseľnosti bývajúcu v rodine sú určené zariadenia sociálnej starostlivosti pre denný (týždenný) pobyt mládeže. V týchto zariadeniach poskytuje sa mládeži v potrebnom rozsahu strava, zdravotná starostlivosť a výchova zameraná tiež na pracovné uplatnenie; v zariadeniach pre týždenný pobyt tiež ubytovanie počas týždňa okrem dní pracovného pokoja.

§ 108
Ústavy pre dospelých občanov stredného veku

(1) Ústavy pre dospelých občanov stredného veku sú určené pre občanov s veľmi ťažkým telesným alebo zmyslovým poškodením vo veku od 18 rokov a pre duševne chybných občanov vo veku od 25 rokov, ktorých chyba je trvalá a ktorí potrebujú ústavné zaopatrenie, nie však liečebnú starostlivosť v lôžkovom zdravotníckom zariadení.

(2) V ústavoch pre dospelých občanov stredného veku sa poskytuje ubytovanie, zaopatrenie, zdravotná starostlivosť, včítane primeranej rehabilitácie, kultúrna starostlivosť a príležitosť k systematickej práci vo vhodných podmienkach.

§ 109
Domovy dôchodcov

(1) Domovy dôchodcov sú určené

a) pre starých občanov postihnutých trvalými chorobnými stavmi, ktoré i po poskytnutí liečebnej a rehabilitačnej starostlivosti vyžadujú zvýšenú starostlivosť, s výnimkou občanov, ktorých zdravotný stav vyžaduje ošetrovanie v lôžkovom zdravotníckom zariadení;

b) pre ostatných starých a osamelých občanov, ktorí potrebujú ústavnú starostlivosť, najmä ak sú úplne odkázaní na pomoc spoločnosti.

(2) V domovoch dôchodcov sa poskytuje ubytovanie, zaopatrenie, zdravotná a kultúrna starostlivosť a príležitosť na dobrovoľnú činnosť podľa schopností a záujmov obyvateľov ústavu tak, aby sa zabezpečila vhodná náplň ich života.

§ 110
Výbor obyvateľov

(1) V ústavoch pre dospelých občanov stredného veku telesne alebo zmyslove chybných a v domovoch dôchodcov sa obyvatelia zúčastňujú na usporiadaní života v ústave svojimi zástupcami zvolenými do výboru obyvateľov; výbor obyvateľov najmä spolupracuje pri zabezpečovaní kultúrnej

náplne života a pracovnej činnosti obyvateľov ústavu a dbá o dodržiavanie poriadku v ústave a o ochranu ústavného majetku.

(2) Ústavom pre mládež napomáhajú pri plnení ich úloh združenia rodičov a priateľov ústavu; v ústavoch, pri ktorých sú združenia rodičov a priateľov školy, vykonávajú uvedenú pôsobnosť tieto združenia.

§ 111
Kultúrny fond

(1) Na zvýšenie kultúrnej úrovne života v ústave zriaďuje sa kultúrny fond. Fond spravuje výbor obyvateľov, ktorý používa jeho prostriedky v dohode s vedúcim ústavu. Ak nie je v ústave výbor obyvateľov (v ústavoch pre mládež a v ústavoch pre duševne chybných), rozhoduje o použití prostriedkov fondu vedúci ústavu podľa splnomocnenia národného výboru.

(2) Do kultúrneho fondu plynie časť čistého výťažku z pomocného hospodárstva ústavu, včítane ústavnej výroby, o ktorý sa podstatne zaslúžili svojou prácou obyvatelia ústavu a dobrovoľné príspevky.

Príspevok na úhradu nákladov ústavnej starostlivosti

§ 112
Príspevok v zariadeniach pre telesne alebo duševne chybnú mládež

(1) V ústavoch sociálnej starostlivosti pre telesne chybnú mládež a pre duševne chybnú mládež sa určí príspevok na úhradu nákladov ústavnej starostlivosti, včítane náhrady na ošatenie, podľa hospodárskych pomerov rodičov, prípadne dieťaťa (mladistvého), najvyššie však v sume 350 Kčs mesačne.

(2) Príspevok sa uhradzuje predovšetkým z prídavkov na deti alebo z výchovného alebo z výživného (z príspevku na výživu), ak bolo určené súdom. Časť určeného príspevku, ktorá nie je takto uhradená, sa hradí z príjmov dieťaťa (mladistvého) až do výšky 70 % jeho príjmov. Do príjmov dieťaťa (mladistvého) sa nezapočítavajú odmeny za prácu vykonávanú v učebnom pomere. Ak nie je však za mladistvého, ktorý je v učebnom pomere, takto uhradený celý príspevok, odvádza učeň na jeho úhradu až polovicu odmeny za prácu. Z odmien, ktoré neprevyšujú 120 Kčs mesačne, sa príspevok neuhradzuje. Z vyšších odmien musí učňovi zostať aspoň 120 Kčs mesačne. Neuhradený zvyšok príspevku môže sa požadovať od rodičov dieťaťa (mladistvého), a to s prihliadnutím na ich sociálne pomery.

(3) Ak sa poskytuje deťom (mladistvým) starostlivosť v ústavoch pre mládež alebo v zariadeniach pre denný pobyt mládeže len počas dňa, je príspevok najviac 5 Kčs denne, v zariadeniach pre týždenný pobyt je príspevok najviac 8 Kčs denne.

§ 113
Príspevok v ústavoch pre dospelých občanov

(1) Príspevok v ústavoch pre dospelých občanov stredného veku a v domovoch dôchodcov sa určuje až do výšky prevádzkových nákladov pripadajúcich v priemere na jedného obyvateľa podľa hospodárskych pomerov žiadateľa o prijatie (obyvateľa ústavu) s prihliadnutím na jeho pracovné a iné zásluhy. Z dôchodku alebo z iného pravidelného príjmu musí obyvateľovi ústavu zostať aspoň 15 %, najmenej však 50 Kčs mesačne.

(2) Ak sa poskytuje ústavné zaopatrenie manželom, berie sa za základ pre určenie príspevku každého z nich polovica úhrnu ich dôchodkov (príjmov); ak má dôchodok (príjem) len jeden z manželov, polovica jeho dôchodku (príjmu).

(3) Pre určenie výšky príspevku nezahrnujú sa do príjmu

a) sumy poskytované osobám, ktoré je žiadateľ o prijatie (obyvateľ ústavu) povinný vyživovať,

b) odmeny za práce vykonávané pri vlastnej prevádzke ústavu,

c) polovica čistej odmeny za iné práce, konané so súhlasom vedúceho ústavu; na odmeny nepresahujúce 100 Kčs mesačne sa neprihliada a z vyšších odmien musí obyvateľovi ústavu zostať aspoň 100 Kčs mesačne.

(4) Národný výbor môže v odôvodnených prípadoch určiť, že sa neprihliada na pracovné odmeny nevidomých alebo občanov zvlášť ťažko postihnutých na zdraví a na odmeny za práce v poľnohospodárstve, ak sú organizované ústavom.

§ 114
Príspevok pri pobyte mimo ústavu

(1) Príspevok v ústave pre mládež sa neplatí za čas strávený mimo ústavu počas školských prázdnin, v zdravotníckom lôžkovom zariadení alebo počas dovolenky na zotavenie. Ak ide o iný prechodný pobyt mimo ústavu so súhlasom vedúceho ústavu, platí sa príspevok najviac 2 Kčs denne. Ak ide o deti predškolského veku, neplatí sa príspevok ani za čas strávený so súhlasom vedúceho ústavu u rodičov alebo u iných osôb.

(2) Ak sa zdržuje obyvateľ ústavu pre dospelých občanov stredného veku alebo domova dôchodcov prechodne so súhlasom vedúceho mimo ústavu, platí sa príspevok najviac 5 Kčs denne.

(3) Ak je obyvateľ ústavu pre dospelých občanov stredného veku alebo domova dôchodcov v bezplatnom zaopatrení liečebného zariadenia, platí sa po dobu, po ktorú sa dôchodok vypláca v plnej výške (§ 54 ods. 2 a 3 zákona), určený príspevok, najviac však 10 Kčs denne; za túto dobu sa nepožaduje platenie doplatku od občanov, ktorí majú voči obyvateľovi ústavu vyživovaciu povinnosť. Za dobu, po ktorú sa dôchodok nevypláca alebo po ktorú bola vyplatená len polovica dôchodku, nepožaduje sa platenie príspevku.

(4) O výške príspevku podľa predchádzajúcich odsekov a o jeho odpustení rozhoduje vedúci ústavu podľa splnomocnenia národného výboru.

§ 115
Spôsob platenia príspevku

(1) Príspevok sa platí mesačne dopredu, a to v deň nástupu do ústavu za čas do konca kalendárneho mesiaca a za ďalšie mesiace vždy do 5. dňa každého mesiaca. Dôchodcovia platia príspevok v deň nástupu do ústavu za čas do dňa budúcej výplaty dôchodku a naďalej vždy v deň výplaty dôchodku; príspevok sa zráža z dôchodku (§ 61 ods. 2 zákona).

(2) Za obdobie kratšie ako jeden mesiac platí sa príspevok podľa dní; denný príspevok je tridsatina mesačného príspevku. Ak zomrie obyvateľ ústavu v priebehu obdobia, za ktoré bol príspevok vopred zaplatený, nevracia sa časť príspevku zaplateného obyvateľom ústavu.

(3) Príspevok sa zaokruhľuje na celé koruny nadol.

§ 116
Vreckové

Obyvateľom ústavov pre dospelých občanov stredného veku a domovov dôchodcov, ktorí nemajú prostriedky na úhradu drobných osobných potrieb poskytuje sa vreckové až do sumy 50 Kčs mesačne.

§ 117
Odmeny za pracovnú činnosť pri prevádzke ústavu

Za pravidelnú pracovnú činnosť pri prevádzke ústavu alebo jeho pomocného hospodárstva patrí obyvateľovi ústavu pre dospelých občanov stredného veku alebo domova dôchodcov a mladistvým vo veku od 15 rokov v ústavoch pre mládež, pokiaľ mladiství nie sú v učebnom pomere, odmena, ktorá sa určí podľa druhu vykonávanej práce vo výške časovej mzdy za rovnaké alebo obdobné práce vykonávané v pracovnom pomere. Pri výkonoch nižších než normálnych sa odmeny primerane znižujú; odmeny možno určiť paušálom. Pracovná činnosť, ktorá netrvá ani hodinu denne, práce vyplývajúce zo súdružského vzťahu medzi obyvateľmi ani pracovná činnosť ojedinelá alebo náhodná sa neodmeňujú.

PIATA ČASŤ
Konanie

Prvý diel
Začatie konania o dávku (službu)

K § 88 zákona

§ 118

(1) Konanie o dávku sa začína žiadosťou na okresnom národnom výbore; žiadateľ môže podať žiadosť tiež na miestnom (mestskom) národnom výbore svojho bydliska, ktorý ju postúpi okresnému národnému výboru.

(2) Konanie o poskytovanie služby sociálneho zabezpečenia začína národný výbor buď na žiadosť, alebo z vlastného podnetu alebo z podnetu spoločenskej organizácie.

(3) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia ustanoví, v ktorých prípadoch je potrebné vyjadrenie miestneho (mestského) národného výboru, výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia alebo iného orgánu o pracovnom a osobnom hodnotení žiadateľa.

Podávanie žiadostí o dôchodok v závode (vo výrobnom družstve)

§ 119

(1) Pracovník podáva žiadosť o dôchodok v závode, v ktorom je zamestnaný, u príslušného orgánu základnej organizácie Revolučného odborového hnutia.*) To isté platí i pre občanov, ktorí už nie sú v pracovnom pomere, avšak poberajú z tohto pomeru dávky nemocenského poistenia a pre pozostalých.

(2) Ak je pracovník v čase podania žiadosti práceneschopný a býva v inom okrese, než v ktorom je sídlo závodu, alebo ak býva pozostalý po pracovníkovi v inom okrese, než v ktorom je sídlo závodu, v ktorom bol pracovník zamestnaný, môže sa žiadosť o dôchodok podať na okresnom národnom výbore miesta bydliska žiadateľa.

(3) Pracovníci tých závodov, v ktorých nie je odborový orgán, podávajú žiadosť o dôchodok na okresnom národnom výbore, v obvode ktorého majú bydlisko.

§ 120

(1) Závod je povinný poskytnúť odborovému orgánu všetku pomoc; najmä spisuje žiadosť o dôchodok a zabezpečuje, aby žiadosť bola doložená potrebnými dokladmi a včas zaslaná okresnému národnému výboru, v obvode ktorého býva žiadateľ. Na spisovanie žiadostí o dôchodok je závod povinný určiť svojho pracovníka.

(2) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia informuje odborový orgán, ak o to požiada, o priebehu konania a zašle tomuto orgánu na vedomie odpis rozhodnutia.

§ 121

Za deň uplatnenia nároku na dôchodok sa považuje deň, keď sa pracovník (pozostalí po pracovníkovi) prvý raz obrátil na orgán základnej organizácie Revolučného odborového hnutia a požiadal o dôchodok. Deň uplatnenia nároku musí závod vyznačiť v žiadosti.

§ 122
Postup pri prechode z dočasnej pracovnej neschopnosti do úplnej (čiastočnej) invalidity K § 20 zákona

O úplnej (čiastočnej) invalidite pracovníka**) rozhoduje okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia

a) na podklade žiadosti pracovníka o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok,

b) z podnetu lekárskej poradnej komisie (lekárskej komisie), ak pracovník práceneschopný pre chorobu alebo úraz po čas aspoň troch mesiacov, ktorému patrí nemocenské, nepožiadal o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok alebo ak sa nevyhovelo takejto jeho žiadosti.

Povinnosti závodu viesť záznamy a podávať hlásenia pre účely sociálneho zabezpečenia K § 89 zákona

§ 123

Povinnosti viesť záznamy a podávať hlásenia pre účely sociálneho zabezpečenia má

a) u pracovníkov v pracovnom pomere závod, v ktorom je pracovník zamestnaný;

b) u pracovníkov poverených činnosťou v zahraničí (§ 35 a nasl.) závod v Československej socialistickej republike, u ktorého je pracovník v pracovnom pomere, prípadne organizácia, ktorá prevzala povinnosti závodu vyplývajúce z predpisov o dôchodkovom zabezpečení alebo ktorej bolo ich plnenie uložené rozhodnutím príslušného ústredného orgánu; to platí tiež, pokiaľ ide o expertov činných v zahraničí (§ 37 a nasl.);

c) u domáckych robotníkov závod, pre ktorý vykonáva domácky robotník dojednanú prácu;

d) u učňov závod, ktorý inak plní povinnosti závodu pre nemocenské poistenie;

e) u brigádnikov závod, pre ktorý brigádnik pracuje;

f) u poslancov národného výboru (§ 41 a nasl.) národný výbor, ktorý obstaráva osobné veci pracovníkov národného výboru, o poslanca ktorého ide;

g) u advokátov - členov advokátskych organizácií krajské (mestské) združenie advokátov, prípadne Ústredie československej advokácie, pokiaľ ide o jeho funkcionára;

h) u študentov vysokých škôl škola, na ktorej sa študenti vzdelávajú, a to i v čase, keď pri štúdiu vykonávajú v závode podľa učebných plánov a osnov výrobnú prácu či v pracovnom alebo učebnom pomere; závod je povinný oznámiť škole údaje potrebné pre splnenie týchto povinností; to platí tiež, pokiaľ ide o študujúcich na školách, ktoré poskytujú stredné, vyššie a

vysokoškolské vzdelanie, aj keď podľa učebných plánov a osnov vykonávajú výrobnú prácu v pracovnom alebo učebnom pomere;

ch) u vedeckých a umeleckých ašpirantov orgány, ktoré inak obstarávajú veci nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia svojich pracovníkov; u študentov a vedeckých a umeleckých ašpirantov vyslaných na štúdium do cudziny Ministerstvo školstva a kultúry;

i) u spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov okresný národný výbor miesta bydliska týchto osôb;

j) u členov výrobných družstiev ich družstvo alebo družstevná organizácia;

k) u dobrovoľných spolupracovníkov opatrovateľskej služby národný výbor, ktorý opatrovateľovi vypláca odmenu za výkon opatrovateľskej služby;

l) u odsúdených odpykávajúcich trest v útvare nápravného zariadenia náčelník útvaru.

§ 124

Povinnosti uložené závodu pri vedení evidenčných listov plní u všetkých pracovníkov toho istého závodu, včítane pracovníkov pridelených na pobočné (miestne oddelené) pracoviská útvar, v ktorom je vedená účtovná evidencia ich miezd.

Vedenie záznamov (evidencia)

§ 125

(1) Závod je povinný zaznamenávať údaje o okolnostiach rozhodných pre nárok na dávky dôchodkového zabezpečenia a pre ich výšku v evidencii pracovníkov, a to spravidla na mzdových listoch.

(2) Občan zamestnávajúci pracovníka splní svoju povinnosť, ak má o pracovníkovi zaznamenané údaje predpísané v § 126 na mzdovom liste založenom pre účely dane zo mzdy.*)

§ 126

(1) Evidencia, ktorú závod vedie o svojich pracovníkoch, musí obsahovať pre účely sociálneho zabezpečenia tieto údaje:

a) priezvisko, meno, osobné dáta a bydlisko pracovníka; pritom sa zaznamenávajú aj všetky predošlé priezviská;

b) rodné číslo pracovníka uvedené v občianskom preukaze;

c) začiatok a koniec pracovného pomeru pracovníka;

d) presné označenie druhu činnosti a doby jej trvania, pričom sa u pracovníkov, ktorí vykonávajú zamestnanie zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie, druh činnosti označí podľa názvoslovia i podľa poradových čísiel uvedených v rezortných zoznamoch;**)

e) hrubý zárobok (mzdu) pracovníka za jednotlivé mzdové (výplatné) obdobia a jeho zložky;

f) kalendárnu dobu, po ktorú pracovník mal nárok na peňažné dávky nemocenského poistenia poskytované namiesto mzdy, dobu materskej dovolenky, po ktorú sa neposkytovala peňažná pomoc v materstve, a dobu neplateného pracovného voľna poskytnutého závodom pre účely štúdia účastníkom štúdia popri zamestnaní;

g) dobu, po ktorú pracovník vykonával službu v ozbrojených silách;

h) záznam, či pracovník poberá dôchodok a aký.

(2) Za hrubý zárobok (mzdu) pracovníka sa považuje zárobok podľa § 13; mzda alebo jej náhrada poskytovaná pri nástupe vojenskej služby alebo po čas jej vykonávania sa nevykazuje ako zárobok.

(3) Závod je povinný do 30. júna 1965 založiť, prípadne doplniť záznamy o dobe výkonu a druhu zamestnaní zaradených do I. alebo II. pracovnej kategórie podľa predpisov platných od 1. júla 1964, a to i pre pracovníkov, ktorí toto zamestnanie vykonávali aj pred týmto dňom. Tieto záznamy treba viesť naďalej bežne.

§ 127
Povinnosť hlásenia

Závod je povinný viesť a predkladať Štátnemu úradu sociálneho zabezpečenia evidenčný list o dobe zamestnania a zárobku a na výzvu podávať aj iné hlásenia; ak ide o pracovníka, ktorému vznikol nárok na dôchodok z dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl, predkladá sa evidenčný list a podávajú sa hlásenia krajskej vojenskej správe miesta bydliska pracovníka alebo Ministerstvu vnútra podľa toho, ktorý orgán priznal dôchodok.

Evidenčný list o dobe zamestnania a zárobku

§ 128

(1) Evidenčný list o dobe zamestnania a zárobku založí závod ihneď pri vstupe pracovníka do pracovného pomeru a vedie ho po celú dobu, po ktorú trvá pracovný pomer. Len čo uplynie obdobie, pre ktoré je určený evidenčný list, založí sa nový evidenčný list a doterajší evidenčný list sa predloží podľa § 130.

(2) Ak pracovník prechádza na iné pracovisko toho istého závodu, založí sa pre neho nový evidenčný list, ak jeho záznamy povedie v budúcnosti iný útvar závodu. V tomto prípade predloží sa doterajší evidenčný list ako pri výstupe pracovníka zo zamestnania (§ 130).

§ 129

(1) Do evidenčného listu sa zapisuje za každý kalendárny rok po uzávierke mzdových listov, najneskôr do 30. apríla nasledujúceho roku, doba trvania pracovného pomeru, druh činnosti, hrubý zárobok (mzda) a doba, po ktorú pracovník mal nárok na peňažné dávky nemocenského poistenia poskytované namiesto mzdy. U pracovníkov, ktorí vykonávajú zamestnanie zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie, zapisujú sa do evidenčného listu údaje o dobe a trvaní práce (údajom počtu dní za kalendárnu dobu skutočnej práce) a druh činnosti podľa názvoslovia a poradových čísel uvedených v rezortných zoznamoch.

(2) V evidenčných listoch uvádza závod druh činnosti vykonávanej do 30. júna 1964 podľa doterajších predpisov. Ak je druh činnosti zaradený do výhodnejšej pracovnej kategórie podľa nových predpisov, uvedie závod údaje podľa týchto nových predpisov za celú predošlú dobu v rubrike „Poznámka“.

§ 130

(1) Evidenčné listy sa predkladajú za obdobie a v lehotách určených Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia, a to prostredníctvom okresného národného výboru, v obvode ktorého je útvar závodu, v ktorom sa vedie evidencia miezd (mzdová učtáreň). Ak vedie útvar závodu so sídlom na Slovensku evidenčné listy za svojich pracovníkov, ktorí majú pracovisko v českých krajoch, odovzdá ich okresnému národnému výboru príslušnému pre tieto pracoviská. Obdobne sa postupuje, ak má útvar v českých krajoch pracovisko na Slovensku.

(2) Obsah i rozsah osobitného hlásenia (§ 127) je určený výzvou.

(3) Mimo lehoty určenej pre periodické predkladanie evidenčných listov je závod povinný predložiť evidenčný list do týždňa po konečnom mzdovom vyúčtovaní

a) pri výstupe pracovníka zo zamestnania; ak je nepochybné, že pracovník v krátkej dobe opäť vstúpi do tohto zamestnania, možno pokračovať v záznamoch na predošlom evidenčnom liste;

b) pri zrušení závodu.

(4) Pri úmrtí pracovníka a pri začatí konania o priznanie dávky z dôchodkového zabezpečenia, alebo ak požiada o to orgán sociálneho zabezpečenia, predloží sa evidenčný list ihneď.

(5) Ak zostane pracovník v zamestnaní aj potom, čo požiadal o invalidný dôchodok, založí pre neho závod nový evidenčný list, na ktorom pokračuje v záznamoch.

§ 131
Odchýlky

(1) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia môže určiť odchylný spôsob vedenia záznamov a hlásení okolností rozhodných pre nárok na dávky dôchodkového zabezpečenia pre niektoré skupiny pracovníkov, u ktorých to vyžaduje osobitná povaha ich činnosti a pre hlásenie kampaňových, sezónnych a iných krátkodobých prác.

(2) Štátny úrad sociálneho zabezpečenia môže tiež určiť odchylný spôsob vedenia a predkladania evidenčných listov pre závody, ktoré vedú záznamy o okolnostiach rozhodných pre nárok na dávky dôchodkového zabezpečenia a pre ich výšku na diernych štítkoch alebo na iných prostriedkoch záznamov pre samočinné spracovanie dát.

§ 132
Hlásenie vstupu do zamestnania a niektorých zmien vo výkone zamestnania

(1) Závod (občan) je povinný ohlásiť, ak vstúpi k nemu do zamestnania

a) požívateľ akéhokoľvek dôchodku z dôchodkového zabezpečenia (poistenia);

b) pracovník, ktorému vstupom do zamestnania vznikne nárok na prídavky na deti, na ktoré sa poskytne pracovníkovi alebo inej osobe výchovné k dôchodku.

(2) Hlásenie musí obsahovať priezvisko, meno, osobné dáta a bydlisko pracovníka, jeho rodné číslo, deň, kedy došlo k vstupu do zamestnania, prípadne kedy nastala iná skutočnosť zakladajúca ohlasovaciu povinnosť a výšku predpokladaného hrubého zárobku. U požívateľky vdovského dôchodku je závod povinný hlásiť každého polroka výšku dosiahnutého hrubého zárobku a výšku vyplácaného nemocenského, a to oddelene. Ak ide o pracovníka, na dieťa ktorého poberá iná osoba výchovné k dôchodku, musí hlásenie obsahovať tiež priezvisko, meno, osobné dáta, bydlisko a rodné číslo osoby, ktorá poberá výchovné.

(3) Ak ide o požívateľa dôchodku z dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov, musí hlásenie obsahovať okrem údajov uvedených v predchádzajúcom odseku číslo výmeru o priznaní dôchodku.

(4) Závod (občan) je povinný odoslať hlásenie do 8 dní po dni, keď došlo k vstupu do zamestnania, prípadne keď nastala iná skutočnosť zakladajúca ohlasovaciu povinnosť, Štátnemu úradu sociálneho zabezpečenia alebo okresnému národnému výboru podľa toho, ktorý z týchto orgánov je príslušný rozhodovať o dávke; hlásenie týkajúce sa požívateľov dôchodkov z dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov je závod

povinný odoslať v uvedenej lehote krajskej vojenskej správe miesta bydliska pracovníka alebo Ministerstvu vnútra podľa toho, ktorý orgán priznal dôchodok.

§ 133
Súčinnosť zdravotníckych zariadení

K § 91 zákona

(1) Zdravotnícke zariadenia ústavnej starostlivosti sú povinné podávať hlásenia o občanoch prijatých do ústavnej starostlivosti a požívajúcich akúkoľvek dávku z dôchodkového zabezpečenia alebo zaopatrovací príspevok, pokiaľ ústavné ošetrovanie potrvá dlhšie ako dva mesiace, a ak ide o dieťa, na ktoré patrí výchovné k dôchodku, dlhšie ako šesť mesiacov.

(2) Hlásenie sa podáva o požívateľoch dôchodku, ktorí neplnia voči nikomu vyživovaciu povinnosť (včítane ženatých a vydatých, ktorých rodinní príslušníci majú vlastný príjem), alebo ktorí majú povinnosť vyživovať len osoby, ktorým bolo priznané výživné (príspevok na výživu) rozhodnutím súdu (napr. rozvedený, ktorý plní vyživovaciu povinnosť určenú súdom voči bývalej manželke alebo voči dieťaťu); ak ide o požívateľa zaopatrovacieho príspevku alebo o dieťa, na ktoré patrí výchovné, podáva sa hlásenie vždy. Hlásenie sa podáva na základe oznámenia občanov prijatých do ústavnej starostlivosti alebo ich rodinných príslušníkov.

(3) Hlásenie musí obsahovať priezvisko, meno, osobné dáta a bydlisko požívateľa dôchodku (zaopatrovacieho príspevku), jeho rodné číslo a deň, kedy bol prijatý do ústavného ošetrovania. Ak ide o dieťa, na ktoré patrí výchovné, musí hlásenie obsahovať uvedené údaje toho, kto na dieťa poberá výchovné. Ak ide o požívateľa dôchodku z dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov, musí hlásenie obsahovať okrem uvedených údajov tiež číslo výmeru o priznaní dôchodku.

(4) Hlásenie treba odoslať do 15 dní pred koncom druhého mesiaca ústavného ošetrovania, a ak ide o dieťa, na ktoré patrí výchovné, do 15 dní pred koncom šiesteho mesiaca ústavného ošetrovania Štátnemu úradu sociálneho zabezpečenia. Ak ide o požívateľa sociálneho dôchodku alebo zaopatrovacieho príspevku, odošle sa hlásenie okresnému národnému výboru, v obvode ktorého má ošetrovaný bydlisko; ak ide o požívateľa dôchodku z dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov, odošle sa hlásenie krajskej vojenskej správe podľa bydliska pracovníka alebo Ministerstvu vnútra podľa toho, ktorý orgán priznal dôchodok.

§ 134
Opravné konanie

K § 92 ods. 2 druhá veta zákona

(1) Rozhodnutie okresného národného výboru sa nepovažuje za podklad rozhodnutia Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia o zákonnom nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia, ak bolo vydané ešte pred podaním žiadosti o takú dávku; to isté platí, ak bolo rozhodnutie okresného národného výboru síce vydané po uplatnení zákonného nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia, o ktorom prislúcha rozhodovať Štátnemu úradu sociálneho zabezpečenia, avšak rieši otázku, posúdenie ktorej sa dáva na voľnú úvahu národného výboru. Proti takým rozhodnutiam sa preto možno odvolať na krajský národný výbor. Súd však preskúmava zákonnosť takto vydaných rozhodnutí národných výborov len pri rozhodovaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia o dávke.

(2) Rozhodnutie okresného národného výboru, ktoré je iba podkladom pre rozhodnutie Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia o zákonnom nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia, vydá sa účastníkovi konania písomne v rozhodnutí Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia o dávke.

Druhý diel
Náhrada nevyhnutných výdavkov a ušlého zárobku účastníkom konania o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia

K § 93 zákona

§ 135
Osobný rozsah

Náhrada nevyhnutných výdavkov a ušlého zárobku v konaní o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia patrí

a) žiadateľom o dávky alebo o služby sociálneho zabezpečenia, dôchodcom a rodinným príslušníkom týchto osôb, ktorí sa v konaní o týchto dávkach alebo službách na vyzvanie podrobili lekárskemu vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa dostavili na rokovanie posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia;

b) sprievodcom osôb uvedených pod písm. a), ak uzná lekár, že tieto osoby potrebujú sprievodcu na cestu k lekárskemu vyšetreniu alebo na rokovanie posudkovej komisie;

c) zákonným zástupcom maloletých, ak ich sprevádzajú na vyzvanie k lekárskemu vyšetreniu alebo na rokovanie posudkovej komisie.

§ 136
Náhrada cestovného

(1) Občanom uvedeným v § 135 patrí náhrada cestovného pri použití verejných dopravných prostriedkov pre hromadnú dopravu osôb za cestu z miesta bydliska do miesta, kam sú predvolaní, a späť, ak je bydlisko vzdialené od tohto miesta viac ako dva kilometre.

(2) Pri použití železnice hradí sa cestovné za druhú vozňovú triedu. Príplatok na rýchlik za cestu do miesta predvolania sa uhradzuje len vtedy, ak oprávnený uplatňujúci si nárok na náhradu cestovného musel by pri použití iného verejného dopravného prostriedku pre hromadnú dopravu osôb nastúpiť cestu pred šiestou hodinou, aby sa mohol včas dostaviť na lekárske vyšetrenie alebo na rokovanie posudkovej komisie; za cestu späť sa uhradzuje príplatok na rýchlik obdobne len vtedy, ak by sa inak cesta do miesta bydliska predĺžila cez 24. hodinu.

(3) Ak mal oprávnený možnosť uplatniť nárok na zľavu cestovného, patrí mu náhrada len vo výške zľavného cestovného; ak má možnosť použiť voľný cestovný lístok, náhrada cestovného nepatrí.

(4) Náhrada cestovného pri použití nájomného automobilu alebo povozu, ako i náhrada cestovných výdavkov pri použití vlastného motorového vozidla sa poskytne len vtedy, ak lekár uzná so zreteľom na zdravotný stav vyšetrovaného nevyhnutnosť takejto dopravy. Výška náhrady sa spravuje sadzbami určenými všeobecnými predpismi.*)

(5) Náhrada cestovných výdavkov sa poskytuje, len ak sú preukázané.

§ 137
Stravné a nocľažné

(1) Denné stravné patrí, ak konanie v mieste mimo bydliska trvalo, počítajúc do toho čas cesty do miesta konania a späť -

najmenej 6, avšak najviac 10 hodín v sume 5 Kčs,
viac než 10, avšak najviac 14 hodín v sume 8 Kčs,
viac než 14 hodín v sume 14 Kčs.

(2) Nocľažné patrí, ak by sa vyšetrovaný nemohol pri použití verejného dopravného prostriedku pre hromadnú dopravu osôb vrátiť do miesta svojho bydliska do 24. hodiny toho istého dňa, keď skončilo lekárske vyšetrenie alebo rokovanie posudkovej komisie. Nocľažné patrí v sume 10 Kčs za jeden nocľah. Ak nestačí nocľažné na úhradu nevyhnutného výdavku za ubytovanie, uhradzuje sa tento výdavok v preukázanej sume podľa predloženého dokladu, najvyššie však v sume 20 Kčs. Výdavok za ubytovanie do sumy 10 Kčs netreba preukazovať.

(3) Stravné a nocľažné nepatrí za čas pobytu v liečebnom ústave; rovnako nepatrí, ak bezplatné poskytnutie stravy, prípadne nocľahu zabezpečil orgán národného výboru.

§ 138
Náhrada iných nevyhnutných výdavkov

Iné nevyhnutné výdavky, ktoré mali občania v súvislosti s lekárskym vyšetrením alebo s účasťou na rokovaní posudkovej komisie, do ktorej boli predvolaní (napr. úschovné za vozík pre invalidov), nahradzujú sa v preukázanej výške.

§ 139
Náhrada ušlého zárobku

(1) Pracovníkom, ktorí sa v konaní o dávkach alebo službách sociálneho zabezpečenia podrobili na vyzvanie vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa na vyzvanie dostavili na rokovanie posudkovej komisie, patrí za čas, za ktorý im ušiel zárobok, jeho náhrada.

(2) Náhrada ušlého zárobku nepatrí za čas, za ktorý pracovníkovi patrí nemocenské alebo za ktorý mu závod poskytne náhradu mzdy.

(3) Náhrada ušlého zárobku patrí vo výške a za podmienok uvedených v predchádzajúcich odsekoch aj sprievodcom osôb, ktoré sa na vyzvanie podrobili vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa dostavili na rokovanie posudkovej komisie, ak lekár potvrdil, že predvolaný sa nemohol dostaviť na lekárske vyšetrenie alebo na rokovanie posudkovej komisie bez sprievodcu.

(4) Nárok na náhradu ušlého zárobku treba uplatniť do 30 dní po skončení vyšetrenia zdravotného stavu alebo rokovania posudkovej komisie. Žiadosť o náhradu treba doložiť potvrdením závodu obsahujúcim údaje potrebné pre zistenie nároku na náhradu ušlého zárobku a jeho výšky.

§ 140

Nárok na náhradu sa uplatňuje na národnom výbore, pri ktorom je zriadená posudková komisia, ktorá pôsobila v konaní o dávke (službe). Tento národný výbor rozhodne o náhrade a vykoná jej výplatu.

ŠIESTA ČASŤ
Sociálne zabezpečenie príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov

§ 141
Kategórie funkcií

K § 96 zákona

(1) Službou v ozbrojených silách sa rozumie pre nárok na starobný a invalidný dôchodok podľa § 99 až 103 zákona a pre úpravu dôchodkov podľa § 131, 132 a 134 zákona doba služby v

ozbrojených silách od 9. mája 1945. Ako služba v ozbrojených silách sa hodnotí v rozsahu uvedenom v § 6 aj doba odbojovej činnosti a väznenia.

(2) Doba služby vykonávanej v armáde Československej republiky od 28. októbra 1918 do 31. decembra 1939 a doba služby vykonávanej pred 9. májom 1945 v bývalých bezpečnostných sboroch sa hodnotí pre nárok na dôchodok ako doba zamestnania III. pracovnej kategórie, pokiaľ nejde o činnosť výkonného letca.

(3) Zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie sa hodnotí pre nárok na starobný a invalidný dôchodok ako služba vojaka z povolania v I. (II.) kategórii.

(4) Pre nárok na starobný a invalidný dôchodok pracovníka sa hodnotí služba v ozbrojených silách v I. (II.) kategórii ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie.

(5) Vojakovi z povolania, ktorý vykonával funkciu I. (II.) kategórie a bol uvoľnený pre výkon funkcie v organizácii Komunistickej strany Československa alebo Československého sväzu mládeže v ozbrojených silách alebo v bezpečnostných sboroch započítava sa doba výkonu straníckej (mládežníckej) funkcie ako doba výkonu funkcie I. (II.) kategórie.

(6) Ustanovenia § 1 až 3 platia obdobne.

§ 142
Hrubý zárobok

K § 9 a 98 zákona

Hrubým zárobkom vojaka z povolania je úhrn hrubého služobného príjmu a príplatkov podľa predpisov o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl podliehajúcich dani zo mzdy.

§ 143
Starobný dôchodok

K § 99 ods. 1 zákona

a) od prepustenia zo služby v ozbrojených silách neuplynulo viac ako dva roky, alebo

b) občan po prepustení zo služby v ozbrojených silách zo zdravotných dôvodov na podklade rozhodnutia lekárskej komisie alebo z iných vážnych dôvodov bol ďalej zamestnaný a dosiahol vek určený pre nárok na starobný dôchodok najneskôr do 5 rokov po prepustení zo služby v ozbrojených silách.

§ 144
Služby sociálneho zabezpečenia

K § 105 zákona

Príspevky podľa § 103 sa poskytujú na žiadosť oprávneného alebo z vlastného podnetu orgánu Ministerstva národnej obrany alebo Ministerstva vnútra alebo z podnetu spoločenskej organizácie. Žiadosť o poskytnutie príspevku sa podáva u toho orgánu, ktorý priznal dôchodok.

§ 145
Odchýlky pre konanie

K § 107 zákona

a) žiadateľ splnil ku dňu prepustenia z ozbrojených síl podmienku aspoň 25 rokov doby zamestnania, z toho najmenej 20 rokov služby v ozbrojených silách,

b) žiadateľovi o dôchodok bol v čase služby v ozbrojených silách alebo pri prepustení z nej priznaný invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok alebo ak sa stane invalidným (čiastočne invalidným) do dvoch rokov od prepustenia zo služby v ozbrojených silách,

c) ide o občanov uvedených v § 131 ods. 3 zákona,

d) ide o občanov, u ktorých sa urobilo opatrenie podľa § 129 ods. 3 zákona,

e) ide o dávky pozostalých po občanoch uvedených pod písm. a) až d).

SIEDMA ČASŤ
Prechodné ustanovenia

Prvý diel
Dôchodkové zabezpečenie pracovníkov

§ 146
Súbeh nárokov na dôchodky

K § 56 a 123 zákona

Starobný, invalidný a čiastočný invalidný dôchodok sa považujú pre súbeh nárokov na dôchodky za dôchodky toho istého druhu.

Druhý diel
Dôchodkové zabezpečenie príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov

§ 147
K § 131 ods. 3 zákona

(1) Požívateľom doterajších výsluhových dôchodkov poskytne sa pri dosiahnutí veku 60 rokov starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl, aj keď nesplňovali ku dňu prepustenia z činnej služby podmienku aspoň 25 rokov doby zamestnania, z toho najmenej 20 rokov doby služby v ozbrojených silách.

(2) Ustanovenia § 143 platia obdobne.

§ 148
Vdovský dôchodok

K § 134 ods. 3 zákona

Vdove, ktorej manžel zomrel následkom úrazu utrpeného v priamej súvislosti s výkonom služby v ozbrojených silách a ktorej patrí vdovský dôchodok podľa doterajších predpisov, zostáva nárok na tento dôchodok zachovaný, aj keď nesplňuje podmienky podľa § 30 ods. 2 zákona, ak dosiahla k 30. septembru 1964 vek aspoň 40 rokov.

Tretí diel
Záverečné ustanovenia

§ 149

Kde sa v predpisoch o nemocenskom poistení platných pre pracovníkov hovorí o starobnom dôchodku vyplácanom v plnej výške, rozumie sa ním plný i pomerný starobný dôchodok.

§ 150
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. vyhláška č. 84/1953 Ú. l. (č. 119/1953 Ú. v.), ktorou sa ustanovujú podrobnosti na vykonanie vládneho nariadenia o niektorých opatreniach v odbore penzijného nadlepšenia,
2. vyhláška č. 101/1954 Ú. l. (č. 125/1954 Ú. v.), ktorou sa ustanovuje, ako sa určujú nároky podľa stanov v penzijnom nadlepšení,
3. vyhláška č. 251/1956 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vyhlasuje pre účely dôchodkového zabezpečenia zoznam zamestnaní zaradených do II. pracovnej kategórie,
4. vyhláška č. 1/1957 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa ustanovujú podrobnosti k prechodným ustanoveniam zákona o sociálnom zabezpečení,
5. vyhláška č. 2/1957 Ú. l. (Ú. v.) o priemernom ročnom zárobku pre účely dôchodkového zabezpečenia,
6. vyhláška č. 3/1957 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa ustanovuje, ktoré osoby sa považujú za potrebujúce sociálny dôchodok a v akej výške sa vymeriava sociálny dôchodok,
7. vyhláška č. 15/1957 Ú. l. (Ú. v.) o povinnostiach zamestnávateľov viesť záznamy a podávať hlásenia na účely sociálneho zabezpečenia,
8. vyhláška č. 33/1957 Ú. l. (Ú. v.) o zabezpečení nepracujúcich dôchodcov a ich rodinných príslušníkov pre prípad nemoci,
9. vyhláška č. 61/1957 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení domáckych robotníkov, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
10. smernice Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 73/1957 Ú. l. (Ú. v.) pre posudzovanie invalidity a čiastočnej invalidity,
11. vyhláška č. 77/1957 Ú. l. (Ú .v.) o zhodnotení rôznych druhov dôchodkového zabezpečenia (poistenia),
12. vyhláška č. 102/1957 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení študentov a vedeckých ašpirantov, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
13. vyhláška č. 113/1957 Ú. l. (Ú. v.) o zápočte vojenskej služby, ako aj odbojovej činnosti a väznenia v dobe neslobody do doby zamestnania,
14. vyhláška č. 115/1957 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa ustanovuje, ktoré zamestnania sa považujú za zamestnania pod zemou v baniach a za zamestnania výkonných letcov,
15. vyhláška č. 170/57 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní doplnkovej starostlivosti, ako i rozsah a podmienky mimoriadnych výhod poskytovaných osobám trvale ťažko poškodeným na zdraví,
16. vyhláška č. 205/1957 Ú. l. (Ú. v.) o zhodnotení nárokov príslušníkov ozbrojených síl zo sociálneho zaopatrenia pri prestupe do dôchodkového zabezpečenia zamestnancov (dôchodkového poistenia),
17. vyhláška č. 238/57 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení dobrovoľných požiarnikov, príslušníkov civilnej obrany, zdravotníkov Československého červeného kríža, darcov krvi, členov Horskej služby a spolupracovníkov opatrovateľskej služby, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
18. vyhláška č. 7/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
19. vyhláška č. 8/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení brigádnikov, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
20. vyhláška č. 94/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení advokátov - členov advokátskych poradní, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,

21. vyhláška č. 122/1958 Ú. l. (Ú. v.) o náhrade cestovných a iných výdavkov a o náhrade ušlého zárobku účastníkom konania o dávkach alebo službách podľa predpisov o sociálnom zabezpečení,
22. vyhláška č. 141/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení odsúdených, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
23. vyhláška č. 147/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení účastníkov organizovanej telesnej výchovy, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
24. vyhláška č. 169/1958 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vykonáva vládne nariadenie č. 48/1958 Zb. o úprave penzijných nárokov založených na záväzkoch rozpočtových a hospodárskych organizácií,
25. vyhláška č. 190/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení funkcionárov národných výborov, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
26. vyhláška č. 199/1958 Ú. l. (Ú. v.) o príspevku na zaopatrenie a o vreckovom v ústavoch sociálnej starostlivosti pre dospelých a o odmenách za pracovnú činnosť ich obyvateľov v znení vyhlášky č. 63/1963 Zb.,
27. vyhláška č. 200/1958 Ú. l. (Ú. v.) o príspevku na zaopatrenie v ústavoch sociálnej starostlivosti pre deti a mládež s trvalými telesnými alebo duševnými chybami,
28. vyhláška č. 44/1959 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení učňov, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
29. vyhláška č. 120/1959 Ú. l. (Ú. v.) o poskytovaní preventívnej a liečebnej starostlivosti a niektorých dávok nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia činným účastníkom II. celoštátnej spartakiády,
30. vyhláška č. 8/1960 Zb. o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení študentov a žiakov pri výrobnej práci v závodoch, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
31. vyhláška č. 20/1960 Zb. o starostlivosti o osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou,
32. vyhláška č. 50/1960 Zb. o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých bádateľov, výkonných umelcov a artistov,
33. vyhláška č. 64/1960 Zb., ktorou sa mení vyhláška o povinnostiach zamestnávateľov viesť záznamy a podávať hlásenia pre účely sociálneho zabezpečenia,
34. vyhláška č. 184/1960 Zb. o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov poverených činnosťou v zahraničí, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
35. vyhláška č. 48/1961 Zb. o poskytovaní niektorých dávok nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia občanom, ktorí sa účastnia príprav na obranu Československej socialistickej republiky, pokiaľ upravuje dôchodkové zabezpečenie,
36. vyhláška č. 105/1961 Zb., ktorou sa mení a doplňuje zoznam chorôb z povolania,
37. ustanovenie § 9 vyhlášky č. 107/1961 Zb. o pracovných úľavách a o hospodárskom zabezpečení študujúcich pri zamestnaní na školách poskytujúcich stredné a vyššie vzdelanie, na niektorých vysokých školách a na večerných univerzitách marxizmu-leninizmu, pokiaľ sa toto ustanovenie týka dôchodkového zabezpečenia,
38. vyhláška č. 34/1962 Zb. o zásadách pre posudzovanie invalidity a čiastočnej invalidity pre účely dôchodkového zabezpečenia (poistenia),
39. smernice Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia o súbehu dvoch alebo viac nárokov z penzijného nadlepšenia uverejnené v čiastke 116 Ú. l. (Ú. v.) z r. 1956,
40. smernice Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia, ktorými sa vydávajú zamestnávateľom pokyny o vedení a predkladaní evidenčných listov o dobe zamestnania a zárobku od 1. januára 1958 pre účely dôchodkového zabezpečenia zamestnancov uverejnené v čiastke 123 Ú. l. (Ú. v.) z r. 1957,
41. pokyny Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia zamestnávateľom o zápisoch v evidenčných listoch o dobe zamestnania a zárobku týkajúcich sa zamestnancov, ktorí budú premiestnení v

súvislosti so zmenami v riadení a organizácii priemyslu a s prestavbou platovej a prémiovej sústavy pre inžiniersko-technických a administratívnych pracovníkov vo výrobe, ako i v súvislosti s obdobnými opatreniami v štátnom a hospodárskom aparáte uverejnené v čiastke 25 Ú. l. (Ú. v.) z r. 1958 v znení smerníc Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia uverejnených v čiastke 25 Ú. l. (Ú. v.) z r. 1960,

42. smernice Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia zo 16. októbra 1958 o podávaní žiadostí o dôchodky zamestnancov v závodoch uverejnené v čiastke 84 Ú. l. (Ú. v.) z r. 1958,

43. smernice Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia, Ministerstva národnej obrany a Ministerstva vnútra o poskytovaní výhod požívateľom starobného dôchodku prechodne zamestnaným pri kampaňových a iných krátkodobých prácach uverejnené v čiastke 66 Ú. l. (Ú. v.) z r. 1959.

§ 151
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1964 s výnimkou ustanovení vzťahujúcich sa na úpravy uvedené v § 145 ods. 2 a 3 zákona; tieto ustanovenia vyhlášky nadobúdajú účinnosť dňom, ktorým nadobudnú účinnosť príslušné ustanovenia zákona, t. j. 1. januárom 1965, prípadne 1. októbrom 1964.

Predseda: Štanceľ v. r.

Príloha č. 1
vyhlášky č. 102/1964 Zb.

Zoznam chorôb z povolania

Číslo Choroba z povolania	vzniknutá v podnikoch
1 Ochorenie z olova a jeho zlúčenín 2 Ochorenie z fosforu a jeho zlúčenín 3 Ochorenie z fluóru a jeho zlúčenín 4 Ochorenie z ortuti a jej zlúčenín 5 Ochorenie z arzénu a jeho zlúčenín 6 Ochorenie z mangánu a jeho zlúčenín 7 Ochorenie z kadmia a jeho zlúčenín 8 Ochorenie z vanádia a jeho zlúčenín 9 Ochorenie z chrómu a jeho zlúčenín 10 Ochorenie zo sírouhlíka 11 Ochorenie zo sírovodíka 12 Ochorenie z kysličníka uhoľnatého 13 Ochorenie z kyanových zlúčenín 14 Ochorenie z benzénu a jeho homológov 15 Ochorenie z nitrozlúčenín a aminozlúčenín benzénu alebo jeho homológov a ich odvodnenín 16 Ochorenie z halogenizovaných uhlovodíkov 17 Ochorenie z dusičných esterov glycerínu a dusičných esterov iných látok mastného radu 18 Ochorenie z bojových látok 19 Ochorenie z ionizujúceho žiarenia a zo žiarenia s obdobným účinkom 20 Poškodenie elektromagnetickým žiarením o vlnovej dĺžke väčšej ako 1 mm 21 Ochorenia kožnou rakovinou alebo kožnými zmenami majúcimi sklon k prechodu na rakovinu spôsobené látkami vyvolávajúcimi rakovinu, kde škodlivina je v príčinnej súvislosti s výkonom zamestnania	k č. 1-21: v ktorých látky vedľa uvedené sa vyrábajú, spracúvajú, používajú alebo sa vyskytujú ako vedľajšie výrobk alebo vôbec inak
22 Kožné ochorenia účinkom škodlivín, ktoré sú v príčinnej súvislosti s výkonom zamestnania a kde chorenie núti ku zmene zamestnania 23 Ochorenie rakovinou pľúc z rádioaktívnych látok alebo dočasný chorobný stav, ktorý spôsobuje odôvodnené podozrenie z tohto ochorenia	k č. 22-23: v ktorých sú pracovníci vystavení tomuto nebezpečenstvu
24 Ochorenie prenosnými a parazitárnymi chorobami	na všetkých zdravotníckych pracoviskách a vo všetkých výskumných ústavoch, kde preukázateľný styk s infekčne chorými alebo s infekčným materiálom je súčasťou výkonu zamestnania
25 Prenosné a parazitárne tropické choroby	v ktorých sú pracovníci vo zvýšenej miere vystavení týmto ochoreniam pri pobyte v trópoch

26 Choroby prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov	v ktorých sú pracovníci vystavení tomuto nebezpečenstvu alebo kde ochorenie vzniklo preukázateľne výkonom zamestnania
27 Ochorenie vyvolané prácou v stlačenou vzduchu	v ktorých sa používajú kesóny, potápačské zvony alebo skafandry
28 Ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené pri práci otrasmi o vysokých frekvenciách	v ktorých sú pracovníci vystavení tomuto nebezpečenstvu
29 Ochorenie dolných dýchacích ciest a pľúc spôsobené hliníkovým prachom a prachom z hliníkových zliatin (zaprášenie pľúc hliníkom - fibróza pľúc) 30 Ochorenie dolných dýchacích ciest a pľúc z berýlia a jeho zlúčenín 31 Ochorenie zaprášením pľúc prachom obsahujúcim kysličník kremičitý (silikóza, silikotuberkulóza) a) s typickými rtg znakmi s prihliadnutím na dynamiku ochorenia, b) v spojení s aktívnou tuberkulózou 32 Ochorenie zaprášením pľúc azbestovým prachom (azbestóza) a) pri ktorom sú zistené typické rtg znaky b) v spojení s pľúcnou rakovinou 33 Ochorenie pri výrobe tvrdokovov	k č. 29-33: v ktorých sú pracovníci vystavení tomuto nebezpečenstvu
34 Ochorenie dolných dýchacích ciest s pľúc škodlivými účinkami Thomasovej múčky	ktoré dopravujú alebo spracúvajú Thomasovu strusku alebo spracúvajú, uskladňujú alebo dopravujú Thomasovu múčku
35 Ochorenie hluchotou alebo ťažkou nedoslýchavosťou spôsobenou hlukom	v ktorých sú pracovníci vystavení nadmernému hluku
36 Ochorenie šedým zákalom	v ktorých sú pracovníci vystavení nadmernému pôsobeniu krátkovlnných tepelných lúčov
37 Ochorenie nystagmom v ťažkých a zložitých tvaroch	v baniach a pri mínerských prácach
38 Ochorenie lakťového nervu otlakom	v brusiarňach skla
39 Rozdutie pľúc fúkačov skla	v ktorých sú pracovníci vystavení tomuto nebezpečenstvu
40 Profesionálna nedomykavosť hlasiviek alebo uzlíky na hlasivkách nútiace ku zmene zamestnania (u spevákov a hercov z povolania a učiteľov)	v ktorých sú pracovníci vystavení tomuto ochoreniu, najmä v divadlách, školách a profesionálnych speváckych telesách

Poznámka: Akútne otravy a poškodenia zdravia chemickými škodlivinami, ktoré nie sú uvedené v zozname chorôb z povolania a poškodenia zdravia spôsobené nedostatkom kyslíka v atmosfére pracoviska (napr. nadbytok dusíka, kysličníka uhličitého, metánu) sa považujú za úraz.

Príloha č. 2
vyhlášky č. 102/1964 Zb.

Tabuľka osobitnej dane z dôchodku

1	2	3	4
Dôchodok (základ pre vymeranie dane) mesačne od - do Kčs	Daňová zrážka je pri dôchodkoch bez výchovného Kčs	Daňová zrážka je pri dôchodkoch s výchovným na 1 dieťa Kčs	Daňová zrážka je pri dôchodkoch s výchovným na 2 deti Kčs
701-800	7		
801-810 811-820 821-830 831-840 841-850 851-860 861-870 871-880 881-890 891-900	9 11 12 14 15 17 18 20 21 23		
901-910 911-920 921-930 931-940 941-950 951-960 961-970 971-980 981-990 991-1000	24 26 28 29 31 33 34 36 38 40	9 9 9 9 9 9 9 9 9 9	
1001-1010 1011-1020 1021-1030 1031-1040 1041-1050 1051-1060 1061-1070 1071-1080 1081-1090 1091-1100	42 44 46 48 50 52 54 56 58 60	10 12 13 15 16 17 19 20 21 23	
1101-1110 1111-1120 1121-1130 1131-1140 1141-1150 1151-1160 1161-1170 1171-1180 1181-1190 1191-1200	62 65 67 70 72 75 77 80 82 85	24 26 28 29 31 33 34 36 38 40	10 11 11 11 11 11 11 11 11 11
1201-1210 1211-1220 1221-1230 1231-1240 1241-1250 1251-1260 1261-1270 1271-1280 1281-1290 1291-1300	87 90 92 95 97 100 102 105 107 110	42 44 46 48 50 52 54 56 58 60	13 14 15 16 17 18 19 20 21 23
1301-1310 1311-1320 1321-1330 1331-1340 1341-1350 1351-1360 1361-1370 1371-1380 1381-1390 1391-1400	113 116 119 122 125 128 131 134 137 140	62 65 67 70 72 75 77 80 82 85	24 26 28 29 31 33 34 36 38 40
1401-1410 1411-1420 1421-1430 1431-1440 1441-1450 1451-1460 1461-1470 1471-1480 1481-1490 1491-1500	143 146 149 152 155 158 161 164 167 170	87 90 92 95 97 100 102 105 107 110	42 44 46 48 50 52 54 56 58 60
1501-1510 1511-1520 1521-1530 1531-1540 1541-1550 1551-1560 1561-1570 1571-1580 1581-1590 1591-1600	173 176 179 182 185 188 191 194 197 200	113 116 119 122 125 128 131 134 137 140	62 65 67 70 72 75 77 80 82 85
1601-1610 1611-1620 1621-1630 1631-1640 1641-1650 1651-1660 1661-1670 1671-1680 1681-1690 1691-1700	201 202 203 205 206 207 208 210 211 212	143 146 149 152 155 158 161 164 167 170	87 90 92 95 97 100 102 105 107 110

1701-1710 1711-1720 1721-1730 1731-1740 1741-1750 1751-1760 1761-1770 1771-1780 1781-1790 1791-1800	213 215 216 217 218 220 221 222 223 225	173 176 179 182 185 188 191 194 197 200	113 116 119 122 125 128 131 134 137 140
1801-1810 1811-1820 1821-1830 1831-1840 1841-1850 1851-1860 1861-1870 1871-1880 1881-1890 1891-1900	226 227 228 230 231 232 233 235 236 237	201 202 203 205 206 207 208 210 211 212	143 146 149 152 155 158 161 164 167 170
1901-1910 1911-1920 1921-1930 1931-1940 1941-1950 1951-1960 1961-1970 1971-1980 1981-1990 1991-2000	238 240 241 242 243 245 246 247 248 250	213 215 216 217 218 220 221 222 223 225	173 176 179 182 185 188 191 194 197 200
2001-2010 201--2020 2021-2030 2031-2040 2041-2050 2051-2060 2061-2070 2071-2080 2081-2090 2091-2100	251 252 253 255 256 257 258 260 261 262	226 227 228 230 231 232 233 235 236 237	201 202 203 205 206 207 208 210 211 212
2101-2110 2111-2120 2121-2130 2131-2140 2141-2150 2151-2160 2161-2170 2171-2180 2181-2190 2191-2200	263 265 266 267 268 270 271 272 273 275	238 240 241 242 243 245 246 247 248 250	213 215 216 217 218 220 221 222 223 225

Pri dôchodkoch vyšších ako 2200 Kčs (osobné dôchodky) je daň 12,5 %; pritom sa pri dôchodkoch s výchovným na 1 dieťa odpočíta zo základu pre vymeranie dane 200 Kčs, pri dôchodkoch s výchovným na 2 deti 400 Kčs. Dôchodky s výchovným na 3 a viac detí sa nezdaňujú.

Poznámka

Suma, ktorá zostáva po zrážke dane, nesmie byť nižšia než koľko je po zrážke dane suma, ktorá tvorí hornú hranicu najbližšie nižšieho daňového pásma [napr. dôchodok (základ pre vymeranie dane) vo výške 811 Kčs sa po odpočítaní samotnej daňovej zrážky 11 Kčs upraví na 801 Kčs; po zdanení sa dôchodok upraví podľa ďalších ustanovení zákona, pokiaľ ide o výšku (§ 13 ods. 4, § 16, § 18 ods. 4, § 23 ods. 4, § 28 ods. 3 a ďalšie)].

*) § 11 ods. 2, § 13 ods. 1, § 18 ods. 1, § 23 ods. 1, § 28 ods. 1 zákona.

*) Nariadenie č. 223/1938 Zb. o pracovných útvaroch.

**) Pojem účastníka ustanovuje § 1 ods. 1 písm. e) zákona č. 255/1946 Zb. o príslušníkoch československej armády v zahraničí a o niektorých iných účastníkoch národného boja za oslobodenie.

*) Vojenský historický ústav v Prahe.

**) § 40 vyhlášky č. 104/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

*) Vyhláška č. 105/1964 Zb. o dôchodkovom poistení jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb.

*) Pokyny zamestnávateľom o zápisoch v evidenčných listoch týkajúcich sa zamestnancov v súvislosti so zmenami v riadení a organizácii priemyslu a s obdobnými opatreniami v štátnom a hospodárskom aparáte uverejnené v čiastke 25/1958 Ú. l. (Ú. v.).

**) Príjmy oslobodené od dane zo mzdy podľa § 4 zákona č. 76/1952 Zb. o dani zo mzdy a podľa vyhlášky č. 88/1962 Zb.

*) § 6 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov.

*) Vyhláška č. 7/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc.

**) Prvá časť vyhlášky č. 184/1960 Zb. o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov poverených činnosťou v zahraničí.

***) Druhá časť vyhlášky č. 184/1960 Zb. o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov poverených činnosťou v zahraničí.

*) Zákon č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

*) Napr. práce v laboratóriách, pri povinnej telesnej a brannej výchove.

*) Vyhláška č. 8/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení brigádnikov (§ 2 a 6).

*) Poskytovanie preventívnej a liečebnej starostlivosti umelcom je upravené liečebným poriadkom [vyhláška č. 164/1958 Ú. l. (Ú. v.) v znení vyhlášok č. 242/1959 Ú. l. (Ú. v. a č. 44/1962 Zb.].

**) Za estrádnych umelcov sa nepovažujú ľudoví hudobníci a členovia súborov ľudovej tvorivosti.

*) § 319 Občianskeho súdneho poriadku.

**) § 15 ods. 3 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov.

*) § 28 a 29 zákona o nemocenskom poistení zamestnancov.

*) § 43 a ďalších zákona o sociálnom zabezpečení a § 78 a ďalších zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

**) Podľa vyhlášky č. 108/1964 Zb. o pôsobnosti národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia môže okresný národný výbor preniesť rozhodovanie o zaopatrovacom príspevku na mestský národný výbor.

*) § 13, 14, 16 až 18, 23, 26, 28 a ďalšie ustanovenia zákona.

*) Zákon č. 40/1958 Zb. o úprave dôchodkov niektorých odsúdených osôb, zákon č. 41/1958 Zb. o niektorých zmenách v sociálnom zabezpečení (článok III a IV) a predpisy o osobitnej úprave dôchodkov niektorých osôb národnými výbormi na vykonanie ustanovenia § 141 zákona.

*) Smernice Ústrednej rady odborov z 2. októbra 1958 o účasti pracujúcich na vykonávaní a kontrole sociálneho zabezpečenia (Knižnica národného poistenia, zväzok 17).

**) Vyhláška č. 76/1957 Ú. l. (Ú. v.) o prechode z pracovnej neschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity) a vyhláška č. 108/1964 Zb. o pôsobnosti národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia.

*) Bod 57 vyhlášky Ministerstva financií č. 369/1952 Ú. l. (6/1953 Ú. v.), ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy.

**) Vládna vyhláška č. 107/1964 Zb. o zaraďovaní zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie pre účely sociálneho zabezpečenia.

*) Vyhláška č. 74/1961 Zb. o prenájme a používaní cestných vozidiel pre motorovú dopravu.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.